

ŠANTÁN

Rozhovor

Egyptolog Miroslav Bárta:
„Svět lze měnit k lepšímu
jen aktivní účastí“

Fashionstory

Tipy na výlety

Lahůdky pro dlouhé
zimní večery

Kultura

Povídka Richarda Pogody

Tipy na dárky

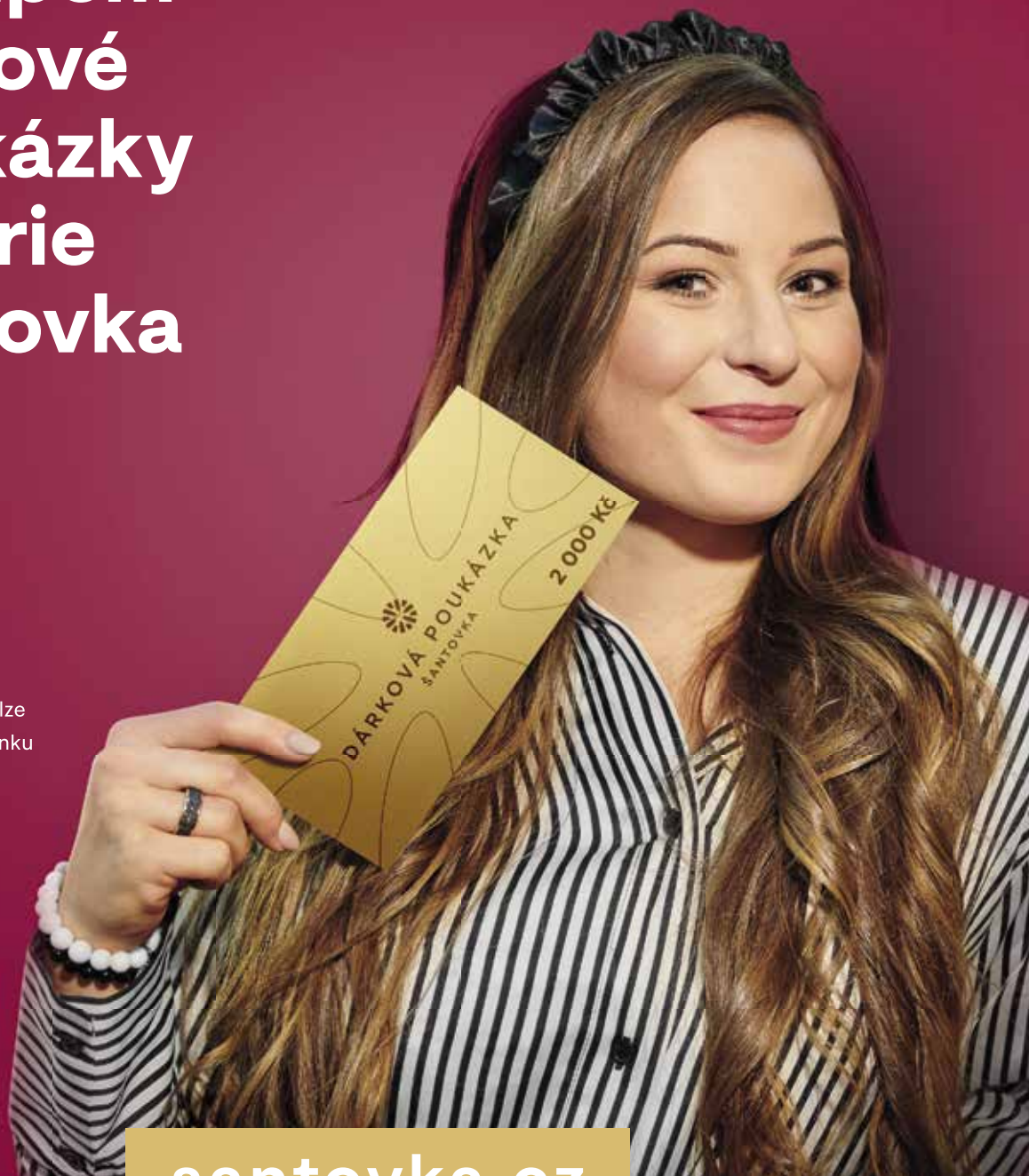
PODZIM / ZIMA 2022

MAGAZÍN GALERIE ŠANTOVKA PRO VOLNÉ CHVÍLE

**Udělejte radost
svým blízkým
nákupem
dárkové
poukázky
Galerie
Šantovka**

Dárkové poukázky lze
zakoupit na infostánku
v přízemí galerie
u hlavního vchodu.

santovka.cz

Milí čtenáři,
pomalou končí letošní rok a my vstupujeme do předvánočního času, v němž některým v hlavě naskakuje seznam povinností, které musí ještě zvládnout, jiní zase bilancují a někteří z nás jsou v očekávání, co nastane...

My v Galerii Šantovka si ale rozhodně přejeme, abyste si ten adventní čas především užili všemi smysly, bez stresu, a hlavně v kruhu vašich blízkých. K pohodě a klidu vám chceme přispět v tomto roce posledním vydáním magazínu Šantán, v němž si snad každý z nás najde alespoň kousek příjemného a inspirativního počtení.

Společně s námi se třeba můžete vydat zimní krajinou na zajímavá místa, svoji mysl potěšit nejedním zajímavým rozhovorem nebo se třeba inspirovat na skvělá jídla podle receptů našich vyhlášených šéfkuchařů. Nechybí ani tipy na vánoční dárky nebo pohled do části historie Olomouce.

Osobností vydání je jistě profesor a světoznámý archeolog Miroslav Bárta, který v Olomouci představil nejnovější dokument Civilizace. Jeho cílem je především otevřít nám všem oči a přimět nás začít myslet na naši společnou budoucnost. Musím přiznat, že po zhlédnutí tohoto filmu mi filmaři dali jasný signál, že přicházející změny ve světě jsou zcela nezvratné a nutné. Přesto všechno ale je na konci zpráva o určité naději, že pokud začneme my a budoucí generace konat, má naše civilizace šanci na přežití. K tomu je ale zapotřebí pozitivní mysl a společná vize...

A o to všechno se snažíme i v Galerii Šantovka. Chceme být víc než jen obchodní galerií; chceme být především kulturním a společenským centrem, které přináší lidem nejrůznější zajímavé příležitosti i zážitky. Proto nám zůstaňte věrní, sledujte nás a společně s námi prožijte nejen krásné Vánoce, ale i nadcházející rok 2023. Věříme, že čas strávený s námi a našim magazínem Šantán pro vás bude smysluplný.

Michaela Mitáčková

Šantán

Magazín Galerie Šantovka pro Olomouc a široké okolí.

Vydává

Galerie Šantovka, a. s.
tř. Kosmonautů 1221/2a
779 00 Olomouc
info@galeriesantovka.cz

Redakce

Michaela Mitáčková, Kristýna Navrátilová, Pavel Vysloužil,
Petr Hlávka, Martin Novotný, Alena Janatová

Grafika

Martin Vyroubal

Fotografie

Autori fotografie jsou uvedeni u jednotlivých článků nebo jsou snímky z archivu Galerie Šantovka, nájemních jednotek a prezentovaných společností.

Náklad

12.000 kusů. Neprodejné.

Vydáno

listopad 2022

Evidenční číslo

E 21389

6 OLMOUCKO ŽIJE

Svatba nanečisto, Kriminálka, Burgerstreet festival a další parádní akce

8 ROZHOVOR

„Hollywood, jak si ho každý představuje, neexistuje,“ říká herec a model Ondra Dorian

12 FASHIONSTORY

Outfit pro nejlepší večírek

18 OSOBNOST

„Svět lze měnit k lepšímu jen aktivní účastí,“ říká egyptolog Miroslav Bárta

22 DOMOV

Utajené sjezdovky a Hanáci na lyžích

24 FASHIONSTORY KIDS

Stylově do školy nebo za kamarády

30 ŽIVOTNÍ STYL

V pohybu za krásami podzimní a zimní přírody

32 ROZHOVOR

Rozpustilá holka na tyči, nebo namakaný vicemistr světa?

36 FASHIONSTORY OUTDOOR

Módní i praktické oblečení pro volný čas a vycházky

42 TIPY NA VÝLETY

Lázně pro příjemnější život. Kolik jich u nás je?

48 DOMOV

Hudební kluby: kam jít večer pořádně zapařit?

50 SPOLEČNOST

Prožít poslední okamžiky života v kruhu svých blízkých

52 ROZHOVOR

„Letos chceme vybojovat play-off,“ říká šéf olomouckého BK Redstone Libor Špunda

54 RECEPTY

Něco lahodného pro dlouhé zimní večery

56 GASTRONOMIE

Bistro jako gastronomický fenomén. Jak je na tom Olomouc?

60 DOMOV

Velkomoravská: největší proměna
v novodobých dějinách Olomouce

62 BUSINESS

Energeticky úsporné bydlení?
Pomohou moderní technologie a šetrnost

66 POVÍDKA

Richard Pogoda: Batman

68 ROZHOVOR

„Včely z naší střechy létají až do parku,“ říká včelař Filip Kubeša

70 HISTORIE

Tramvaje! Proč měla Olomouc jako první město
na Moravě elektrickou dráhu?

72 TIPY NA DÁRKY

Darujte krásu, styl, úsměvy a nebojte se neotřelých nápadů

76 KULTURA

Jan Smigmator v Olomouci i v newyorské Carnegie Hall
zazpívá swingovou klasiku!

80 BUSINESS

Šantovka Star(t)s: Místo pro inspiraci, originální dárky i setkávání

83 OSOBNOST

Olomoucký hasič je mezi světovou baseballovou elitou!

84 TRENDY

Lázně pro tělo

86 ŠANTOVKA PRO VÁS

Seznam obchodních jednotek a služeb v Galerii Šantovka

Svatba 14. ledna 2023 nanečisto

Již osmý ročník svatebního veletrhu se připravuje na sobotu 14. ledna v Galerii Šantovka v Olomouci. Především snoubenci využijí možnost prohlédnout si na této akci nabídku mnoha vystavovatelů z různých oborů. Velkou výhodou je, že se na jednom místě setkají ti, kteří plánují tuto významnou životní událost, se všemi svatebními dodavateli najednou.

Ušetří tak spoustu času s vyhledáváním a navíc si některé služby i vyzkouší, ochutnají třeba cukrářské výrobky nebo se inspirojí při workshopech.

Součástí akce je i bohatý doprovodný program, v němž nechybí módní přehlídky, rozhovory, soutěže nebo semináře. Velkou událostí je vždy soutěž o svatbu zdarma, do které se může zapojit kterýkoliv pár, který v roce 2023 plánuje sňatek.

ČokoFest 2023

10.–12. února 2023

Jste milovníky čokolády nebo máte rádi různá sladká potěšení? V tom případě vás nepochybně uspokojí tradiční čokoládový festival, který se uskuteční v Galerii Šantovka od 10. do 12. února. A nemyslete si, čokoláda není jen tabulka, kterou zakoupíte někde v obchodě. Vystavovatelé vám dokáží, že existuje celá řada čokoládových specialit a delikates. Nebudou zde chybět i výrobky, v nichž čokoláda hraje hlavní roli – kosmetika, netradiční pivo či originální pralinky a další pochutiny.

Na stáncích se objeví i netradiční chutě čokolády, například s vysokým podílem kakaa, ochucené chilli, zázvorem, pomerančem nebo dalšími exotickými plody. Během doprovodného programu se můžete těšit na workshopy, soutěže, degustace nebo výstavy.

17. ledna – 7. února 2023

Kriminálka

Kriminálka je název nové exkluzivní česko-slovenské interaktivní výstavy, která se uskuteční v Galerii Šantovka od 17. ledna a k vidění bude až do 7. února. Během výstavy se návštěvníci, děti i dospělí, stanou detektivem, který odhalí nebezpečné zločince. Základem expozice je pět interaktivních exponátů – daktyloskopie, trichologie, DNA, trasologie a identikit, na kterých se zájemce seznámí s danou forenzní vědou a pomocí nově nabytých poznatků postupně vyřazuje podezřelé, až mu zůstane pouze jeden – VRAH. A díky tomu se dozví, kdo tedy zabil profesorku Pospíšilovou. Výstavou provedou zkušení lektori, proto je vhodná i pro školy.

Burger Street Festival 28.–30. dubna 2023

Burgery se opět valí do Olomouce! Putovní akce bude lákat milovníky jídla do prostoru před Galerií Šantovka od 28. do 30. dubna. Kuchaři v moravské metropoli představí nejen tradiční pořádné hovězí burgery, ale také vegetariánské, veganské, s bezlepkovou houskou nebo jiné speciály. A jako bonus bude bohatý doprovodný program a spousta soutěží.

březen–duben 2023 Miss Šantovka

Krásné slečny, které láká svět módy a modelingu, mají šanci uspět již ve třetím ročníku soutěže Miss Šantovka. Ta se každoročně koná na jaře v Galerii Šantovka. Jinak tomu nebude ani v nadcházejícím roce. Zájemkyně se mohou přihlásit v průběhu ledna. Následovat pak bude casting, z něhož postoupí 24 dívek do semifinálového kola. Poté porota vybere finálovou dvanáctku, která se představí na tradičních Fashion Days. **Sledujte www.santovka.cz a již brzy se dozvíte více.**

BELGIICKÉ MENU

VLÁMSKÁ KRŮTÍ

VALONSKÝ BOULETTE

FABRIQUE MARTINERIE

Fabrique

BAGETERIE
BOULEVARD

Hollywood,

jak si ho každý představuje,
neexistuje,
říká herec a model

Ondra Dorian

Ondra Dorian je herec a model, který z rodné Moravy zamířil díky modelingu do Londýna a následně za hereckou nabídkou do Los Angeles, kde spolupracoval mimo jiné i s představitelkou Brendy ze seriálu Beverly Hills 90210. Prozradil nám, jaký je Hollywood, jestli rád nakupuje a co se může svět naučit od České republiky.

Dozvěděla jsem se, že jste se věnoval jízdě na koni. Znamená to, že jezdeckví nebyla jen záliba, ale mohlo to být vaše povolání?

Chtěl jsem se stát profesionálním jezdcem, ale nakonec se jezdeckví stalo jen mým koníčkem. I tak ho ale považuji za jeden z významných způsobů úniku od reality. Vlastně jako v podstatě jakýkoliv sport nebo zálibu. Jízda na koni mi pomohla, abych překonal začátky v Hollywoodu.

Pokud jde o Hollywood, lidé zvenku si možná idealizují jeho staré časy. Jak jste Hollywood vnímal vy zevnitř?

Má to třídu a kouzlo, ale je to podobné jako továrna, kam chodíte denně do práce. Hollywood, jak si každý představuje, vlastně neexistuje. Kulisy a budovy jsou jen iluzí dovedenou k dokonalosti. Hektická doba ovlivněná moderními dogmaty hodně sešněrovala umění filmu. Co se ovšem za celý ten čas v Hollywoodu nezměnilo, jsou nákupní centra a nakupování.

Jaký máte postoj k nakupování?

Kladný. Speciálně, když je to pro nějaké zvláštní příležitosti jako premiéra nebo tematická party. Nakupování je toho nedílnou součástí, a to pokud jde o oblečení, tak i o doplňky. Svět módy je velice zajímavý a hlavně lidé v tomto světě. Když jsem v České republice, jezdíme často do Šantovky v Olomouci. Oceňuji její polohu a rád spojím nákupy i s nějakým filmem v kině.

Jsou nějaké významné rozdíly v nakupování u nás a v zahraničí?

Postupně se k nám dostalo nákupní šílenství ve formě velkých slev – tzv. Black. U nás je to zatím spíš takové, aby se neřeklo. Několikrát u nejmenovaných značek se mi i stalo, že psali slevu, ale bohužel se o slevu nejednalo. Na druhou stranu doufám, že u nás neuvidím

nikdy stanovat někoho před otevřením nějakého obchodu, jako jsem to viděl v Londýně nebo v New Yorku.

S módou se nejvíce setkáváme v modelingu. Jaké bylo pro vás nejnáročnější focení?

Náročné je focení nebo film, a to časově. Spíš bych řekl, co bylo nejnebezpečnější, a to bylo v Mexiku, když nám chtěli zastřelit asistenta produkce, protože jsme byli na soukromém pozemku bez povolení. Byl jsem ale už vycvičený, protože moje první focení bylo v Brentwoodu, v takové menší vile, nic megalomanského. Jen tak si povídáme a technik tam najednou z ničeho nic pronesl větu: „Tady zemřela Marilyn Monroe“.

„Co se ovšem za celý ten čas v Hollywoodu nezměnilo, jsou nákupní centra a nakupování.“

Celý svět je fascinován Marilyn Monroe, jak na Vás působí její odkaz?

Oslnila mě její filmová práce! Hodně zajímavá mi přišla informace, že údajně dávala lidem místo svého vlastního telefonního čísla kontakt do márnice v Los Angeles, kde pak ironicky sama skončila. Nicméně my jsme tedy pobývali v jejím domě, takže jsem si odnesl docela příjemný zážitek. Bohužel Marilynin duch se neobjevil, a když jsem to uvedl v jednom místním plátku, tak se nějak nedopatřením ztratilo to „ne“ a senzace byla na světě.

Jaká byla spolupráce se Shannen Doherty, kterou zná mnoho lidí v Česku jako Brendu z Beverly Hills 90210?

Spolupracovali jsme na filmu, který byl volně inspirován seriálem Charmed, kde účinkovala.

Nikdy se nesnažila mi nacpat do hlavy, jak hrát roli. Je to úžasná herečka, bylo velice přínosné vidět, jak pracuje na základě svého životního příběhu a s jakou vervou se potýká se svou nemocí. Jednou mi řekla: „Když řešíš nějaký problém, vždy si polož otázku, jestli na tom bude záležet za pět let. Pokud ne, tak to neřeš.“

Jen tak si povídáme
a technik tam
najednou z ničeho
nic pronesl větu:
„Tady zemřela
Marilyn Monroe“

V L.A. se Vám poměrně daří. Je divadlo hodně odlišné od filmu? Kdybyste se podíval sám na sebe očima divadelního režiséra, řekl byste, že je s vámi dobrá spolupráce?

Je to opravdu jiné herectví a záleží na režisérovi, s některými se spolupracuje lépe a s jiným méně dobře, jak to tak v životě chodí. Je pravda, že když se mi s někým dobře spolupracuje, tak jsem schopen obětovat tomu víc.

Neměl jste tam nikdy problém s angličtinou?

Pořád se učím. Zejména rozdílná výslovnost a význam slov. Jednou jsem viděl nápis ve studiu duck (kachna), tak se rozhlížím, kdo tam chová kachny, a najednou rána do hlavy, div jsem nespádl. Nenapadlo mě, že to může znamenat něco jako sklonit se. To čeština má více vyjadřovacích slov.

Hodně cestujete. Je něco, co je pouze v České republice a nikde jinde na světě?

Po světě neznají pochopitelně české zvyky. Pokud jde o společné svátky, jako jsou například Vánoce, tak se podoba jejich samotných oslav odlišuje. V anglosaském světě se rozdávají dárky až ráno, což podle mě ztrácí atmosféru. V tomto ohledu se má svět od České republiky mnoho co učit.

Ještě prosím prozrad'te, zda máte nějaké životní motto.

Nikdy nevysvětlujte, vaši přátelé to nepotřebují a vaši nepřátelé vám stejně neuvěří. ■

ONDRA DORIAN

*4. 1. 1996

herec a model původem z Moravičan

Po příchodu do Velké Británie pracoval nejprve jako model. Brzy ale začal navštěvovat Herecké centrum v Londýně, kde si ho všiml učitel herectví Terry Besson. V hereckých kruzích je Terry známý svými metodami, které rozvíjejí přirozený talent jeho žáků. Mezi ně patří spousta renomovaných herců. Z neznámějších můžeme jmenovat např. Dustina Hoffmana. Průlom v Ondrově herecké kariéře znamenalo obsazení do filmu z dílny producentů Matrixu Jupiter vychází. Už před tím ale hrál v muzikálu Bídníci nebo v historickém seriálu Borgiové.

Při studiu na Královské akademii dramatického umění v Londýně strávil několik let v divadelním prostředí, dokonce si zahrál i v britském národním divadle. Po získání britského občanství se přesunul do Los Angeles, kde navštěvoval Actors Studio.

Mezi jeho zájmy patří politika a sociologie. Mimo jiné se zajímá a aktivně se zapojuje do řešení o zlepšení společensko-sociálních problémů, se kterými se potýkají tisíce cizinců v Londýně.

“

Produkce Galerie Šantovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografka Andrea Simperová

Modelka a model Julie Hojdyszová, Petr Strapáč

Oblečení Flamingo, Galerie Šantovka; Blažek, Galerie Šantovka

Lokace Lobby společnosti BP STAVBY Morava s.r.o., ARROWS ETL Global a SMĚTAL SILACK; Envelopa Office Center, Olomouc

Š A N T Á N

Šaty Flamingo, **3 490 Kč**

Pánský oblek Blažek, **8 990 Kč**

Kapesníček Blažek, **690 Kč**

Pánská košile Blažek, **2 990 Kč**

Manžetové knoflíčky Blažek, **1 290 Kč**

večírek

Šaty Flamingo, 3 490 Kč

Pánský oblek Blažek, 8 990 Kč

Kapesníček Blažek, 690 Kč

Kožený opasek Blažek, 2 490 Kč

Pánská košile Blažek, 2 990 Kč

Manžetové knoflíčky Blažek, 1 290 Kč

Pánské boty Blažek, 4 990 Kč

Zaniká naše civilizace? Stojíme před zásadním zvratem? Čeká nás konec, nebo proměna k lepšímu? Takové a další otázky evokuje dílo, jehož exkluzivní moravskou premiéru si mohli v polovině října v Galerii Šantovka užít milovníci kvalitních filmových dokumentů.

Dokument

Civilizace

zažil moravskou premiéru

v Šantovce

prof. Miroslav Bárta

Svou ambicí, rozsahem a produkční náročností je snímek *Civilizace* zcela mimořádným počinem v historii českého dokumentárního filmu. Dokument, který na základě zkušeností se zákonitostmi vzniku, rozvoje a zániku dávných civilizací hledá východiska z řady krizových situací, jimž čelí současná globální civilizace, představili olomouckému publiku jeho tvůrci: režisér, spisovatel a polárník Petr Horký, archeolog a renomovaný egyptolog profesor Miroslav Bárta a hudební skladatel a autor filmové hudby Maok. Po projekci následovala beseda s tvůrci. Ti ochotně odpovídali na řadu dotazů publika, v němž kromě fanoušků dokumentárního žánru zasedly i významné olomoucké osobnosti.

Egyptolog Bárta a režisér Horký se při tvorbě dokumentu vydali na cestu kolem světa, aby společnými silami zmapovali pravidla a zákony, podle kterých se civilizace mění, a hledali odpovědi na sugestivní otázky: „Zatím všechny civilizace zanikly. Ale proč bychom my nemohli být první, kdo chodí dějin změnit? Dosud všechny civilizace rostly, dosáhly vrcholu a pak je vystřídala civilizace jiná. Co když ale poprvé v dějinách lidstva zkolabuje globální civilizace?“

Ve filmu kromě autorů vystupuje celá řada proslulých světových osobností a odborníků. Objeví se v něm dokonce materiály, které filmaři natočili v uplynulých letech s osobnostmi, z nichž některé už nežijí. Na plátně se tak představí například Eugen Cernan, poslední astronaut, který chodil po Měsíci, legendární dobrodruh a mořeplavec Thor Heyerdahl, velitel slavné expedice KON-TIKI, lékař a mentor Deepak Chopra či vizionář a jeden z nejvýznamnějších spisovatelů sci-fi Sir Arthur C. Clarke. Mezi respondenty je i Jane Goodallová, která jako první na světě nezvratně doložila schopnost zvířat užívat nástrojů a tím překvalifikovala vnímání lidí v živočišné říši.

Jaké odpovědi a návrhy pro řešení soudobých globálních problémů dokument přináší se můžete dozvědět při jeho dalších projekcích v multikině Premiere Cinemas v Galerii Šantovka. Do pozadí natáčení dokumentu nahlédněte prostřednictvím rozhovoru s Miroslavem Bártou, který vám přinášíme.

Společně s Petrem Horkým tvoříte autorskou dvojici dokumentu *Civilizace*. Co vlastně svedlo dohromady životní cestu vědce, egyptologa, vedoucího výzkumu v jedné z nejatraktivnějších archeologických lokalit světa – Abúsíru na jedné straně a moderátora, dokumentaristy a polárníka na straně druhé?

Poprvé jsme se s Petrem potkali na natáčení dokumentu pro Českou televizi o naší práci v Abúsíru v egyptské poušti na podzim 2015. Večer u vodní dýmky jsme si před naším expedičním domkem povídali o civilizacích, těch současných i minulých. Ukázalo se, že jeho cestovatelské zkušenosti a zážitky z různých koutů světa se v mnoha ohledech protínají s tím, co vyplývalo z vědeckého zkoumání a srovnávání civilizací, jak jsem ho dělal já. Rok se sešel s rokem, bylo třeba najít sponzory a na konci zimy, v únoru 2017 jsme již filmovali na Velikonočním ostrově – začal se rodit jeden z řady příběhů pro film *Civilizace*.

„Svět lze měnit k lepšímu jen aktivní účastí“, říká egyptolog Miroslav Bárta

Když před třiceti lety vydal Francis Fukuyama svůj *Konec dějin*, mohlo se zdát, že civilizační vývoj je globálně stabilizovaný, čeká nás už jen upevnování systému liberální demokracie a trvalá prosperita. Za několik desítek let je situace zcela jiná a čelíme akutním hrozbám v mnoha ohledech. Zdá se to být nasnadě, ale přesto: Proč právě v tuto chvíli jste cítili potřebu oslovit publikum s tématem zákonitostí vývoje civilizací a jaké hlavní poselství váš dokument přináší?

Počátek mého srovnávacího studia civilizací se datuje někam do roku 2007, kdy jsem spoluorganizoval první seminář na toto téma.

Pak jsme jako editoři vydali s Martinem Kovářem slavné Kolapsy v roce 2011 a přes společné projekty Povaha změny a Na rozhraní (2015 a 2016) jsem se propracoval až k „odlehčené“ verzi sedmi zákonů, které formují vzestupy a pády civilizací, které vyšly v roce 2021. Čili celá ta teorie se rodila dlouho a postupně, stejně jako film. Film jako dominantní médium 20. a 21. století je, ať už chceme, nebo ne, úžasné médium zprostředkávající názory, dojmy i příběhy. I proto si myslím, že jednotlivé zákony vyprávěné prostřednictvím jednotlivých příběhů jsou tou nejdostupnější formou, jak komunikovat se širokou veřejností. A tím se dostávám k tomu poselství. Pokud totiž chceme měnit svět k lepšímu, je třeba pro to mít podporu a zaujetí většiny společnosti. A ta samozřejmě musí vnímat, že bez každého jednoho z nás, bez pozitivního myšlení a osobního převzetí zodpovědnosti za svět kolem nás to prostě nepůjde. Svět se právě teď zásadně a skokovitě proměnil a už bude úplně jiný.

Natáčení filmu trvalo sedm let, procestovali jste spoustu zemí a setkali se s mnoha významnými osobnostmi světové vědy. Můžete vzpomenout, které z těchto setkání bylo pro vás nejzajímavější a myšlenkově nejvíce inspirativní?

Těch byla celá řada, od starosty Velikonočního ostrova, přes egyptologa a archeologa Zahiho Hawasse po Josepha Taintera, autora základní studie o kolapsech složitých společností. Všechno to jsou lidé s hlubokými myšlenkami o tomto světě, jeho minulosti, ale i naší současnosti. Každý z nich má zcela jiné životní zkušenosti, ale jejich myšlenky se úžasným způsobem protínají a setkávají.

Moravská premiéra dokumentu Civilizace se uskutečnila za účasti autorů v Olomouci, v Galerii Šantovka. Proč právě tato volba a olomoucké publikum?

Olomouc je město, které miluji. Léta sem jezdím na slavný Academia Film Olomouc, který je

v mém srdci hodně hluboko. V Olomouci mám řadu přátel akademiků, podnikatelů, lékařů. Je to krásné město k žití, jen já bych v něm stěží našel práci, to je asi jediný důvod, proč v něm již nežiju. Takže jednou větou – Olomouc je pro mě srdeční záležitostí.

Jste činný jako vědec, stále častěji však publikujete i pro širší publikum a zapojujete se do řady aktuálních veřejných diskusí. Jaká témata odborná a společenská vás v současnosti nejvíce zaměstnávají?

Jak šly roky, tak se mi postupně začalo ukazovat, že archeologie a srovnávání civilizací je mimo jiné velice aktuální a de facto politické.

Proč? Protože lidé a civilizace v minulosti řešili velice podobné, ne-li stejné problémy jako my – svou kariéru, práci, své sociální a ekonomické postavení ve společnosti, budoucnost dětí, dostatek zdrojů, technologický pokrok, roli elit, změny přírodního prostředí či společenskou smlouvu. A to, že právě k těmto tématům máme dlouhé časové řady a můžeme srovnávat – konečně díky tomu jsem mohl formulovat oněch sedm zákonů – činí z takovéto archeologie strategickou vědu dneška. Tím zároveň odpovím na tuto otázku – věci, které mě trápí, souvisí právě s těmi sedmi zákony – společenská smlouva, legitimita elit, současná krize, zdroje, otázka technologického skoku, který nezbytně

potřebujeme, a v neposlední řadě ta strašná a šílená válka s bláznem skrývajícím se někde v bunkru v Rusku a zabíjejícím civilisty včetně dětí na Ukrajině, co nám vyhrožuje jadernou válkou. Každý rodič ho musí proklínat. ■

Prof. MIROSLAV BÁRTA

*1969

Český archeolog a egyptolog. Po studiu pravěké a raně středověké archeologie na Karlově univerzitě (ukončeno v roce 1993) dále pokračoval ve studiu egyptologie na univerzitách v Praze a Hamburku. V roce 1997 obhájil doktorát, v roce 2003 docenturu pro obor egyptologie, v letech 2003–2004 byl držitelem Fulbrichtova stipendia na University of Pennsylvania ve Philadelphii. Roku 2009 byl jmenován profesorem egyptologie, od roku 2011 vede výzkum v lokalitě Abúsir v Egyptě. V letech 2013–2019 byl ředitelem Českého egyptologického ústavu.

Kromě egyptologie, kde se mimo jiné zaměřuje na období stavitelů pyramid, historii a archeologii 3. tis. př. n. l., se také již po několik let zabývá studiem tzv. kolapsů, vzestupů a pádů civilizací v mezioborové perspektivě. Výsledkem jeho práce v této oblasti jsou knihy autorských kolektivů s názvy Něco překrásného se končí (2008), Kolaps a regenerace (2011) a Civilizace a Dějiny (2013) či dílo pro širokou veřejnost Sedm zákonů: Jak civilizace vznikají, dosahují vrcholu a upadají (2021).

Utajené sjezdovky a Hanáci na lyžích

Kde všude se na Olomoucku dá vyrazit na sjezdovku? Alpské resorty tady sice nemáme, ale různých ski areálů je v regionu víc, než si možná myslíte.

Olomoučané, kteří rádi jezdí na sněhu z kopce dolů, ať už na lyžích, nebo třeba snowboardu, stoprocentně znají lyžařské areály v Hlubočkách nebo Hrubé Vodě. Nejsou to ovšem jediné sjezdovky, kam to je z centra

Hané kousek, takže lze lyžování stihnout klidně i ve všední den po práci. Nabízíme přehled lyžařských středisek a sjezdovek na Olomoucku, které mohou potěšit začínající lyžaře i méně náročné, zkušené borce. Naši rodiče, kteří nás kdysi učili lyžovat na Radčkově pod věží nebo na libovolném kopečku na kraji města, by se asi divili, co všechno teď Olomoucko nabízí.

SKI AREÁL HLUBOČKY

Průkopníkem lyžování kousek od města je areál v Hlubočkách. Díky umístění v chladném údolí tady, malý kousek od Olomouce, panují příhodné klimatické podmínky. I díky postupnému navýšování přírodního kopce je zde dnes k dispozici šest sjezdovek o celkové délce 1,5 kilometru, přičemž ta nejdelší měří 600 metrů. Technicky zasněžované svahy jsou mírné, oblíbené především začínajícími nebo mírně pokročilými lyžaři. Díky umělému osvětlení zde provozují oblíbené večerní lyžování. Potkáte zde i snowboardisty. Sjezdovky jsou obsluhovány čtyřmi vleky včetně vleku dětského a pojízdného koberce. Samozřejmostí je lyžařská škola a půjčovna vybavení.

Celoroční atrakcí je více než 1,5 kilometru dlouhá bobová dráha, v létě nabízejí i lukostřelbu či projížďky terénním Hummerem.

Vzdálenost od Olomouce: 15 km (20 minut)

Web: www.skiarealhlubocky.cz

RESORT HRUBÁ VODA

Druhým, jen o kousek vzdálenějším příměstským střediskem je Hrubá Voda. I zde se úspěšně rozvíjí areál nabízející mnohem více než jen samotné lyžování. Rovněž Hrubá Voda těží z výhodné polohy v chladném údolí řeky Bystřice na celkem prudkých svazích kopců.

Pro lyžaře tu dnes mají čtyři sjezdové tratě o délce 250 až 900 metrů, vyberete si z jízdy po modré, červené a nově i černé obtížnosti svahu. Pro nejmenší návštěvníky je zde vymezená část svahu včetně dětského pásu. I tento resort nabízí díky umělému osvětlení noční lyžování. V Hrubé Vodě mají také lyžařskou školu a půjčovnu lyží i snowboardů. V létě sem lákají na bobovou a tuningovou dráhu či na Kamzíkovu stezku.

Vzdálenost od Olomouce: 23 km (29 minut)

Web: www.resorthrubavoda.cz/sjezdovky

SKI AREÁL POTŠTÁT

Nejmenší sjezdovku v regionu provozují členové Ski klubu Hranice v nedalekém Potštátě. Ski areál Potštát leží v nadmořské výšce 500 metrů a na lyžaře tady čeká 300 metrů dlouhá sjezdovka s převýšením asi 80 metrů, pro začínající a děti je zde cvičný svah a dětský vlek. Svah je technicky zasněžovaný a díky umělému osvětlení se tady lyžuje i večer.

K dispozici jsou tři vleky, z toho jeden dětský a jeden lanový s mírným cvičným svahem, vhodný pro začínající lyžaře. Ski klub nabízí zájemcům individuální výuku nebo skupinový kurz lyžování.

Vzdálenost od Olomouce: 37 km (30 minut)

Web: www.skipotstat.cz

LYŽAŘSKÝ AREÁL KLADKY

Na opačnou stranu, západně od Olomouce se vydáme do Kladek. V Olomouci málo známe, ale sympatické lyžařské centrum v příjemném prostředí Přírodního parku Kladecko.

V Lyžařském areálu Klady si návštěvníci užijí 710 metrů dlouhou sjezdovku s obtížnější horní částí a snadným dojezdem. Zajímavě členitý svah je vhodný jak pro začínající, tak pro pokročilé lyžaře. Sjezdovka je uměle zasněžována a pravidelně upravována, lyžaře nahoru vyvezou dva vleky, dětem je navíc zdarma k dispozici malý lanový vlek. Příznivci večerního lyžování se mohou těšit na umělé osvětlení. Je zde i lyžařská škola a půjčovna vybavení se servisem.

Vzdálenost od Olomouce: 40 km (36 minut)

Web: www.lyzovanikladky.cz

SKI AREÁL HORNÍ GUNTRAMOVICE

U Budišova nad Budišovkou najdeme na území Nízkého Jeseníku Ski areál Horní Guntramovice. Lyžaři i snowboardisté zde mají asi 600 metrů dlouhý a 100 metrů široký svah s převýšením 130 metrů. Z kopce jsou krásné výhledy na Jeseníky včetně Pradědu.

Široká sjezdovka je vhodná pro rodiny s dětmi a začínající sportovce, díky uměle osvětlenému svahu je tu i populární večerní lyžování. K dispozici je i dětský vlek zdarma. Komu vyhládne, může se zastavit na něco dobrého v bufetu s venkovním posezením. Za dobrých sněhových podmínek jsou v okolí areálu i upravené běžecké trati.

Vzdálenost od Olomouce: 40 km (43 minut)

Web: www.skiguntramovice.cz

HEIPARK TOŠOVICE

A na závěr jeden vzdálenější, ale o to zajímavější tip: severně od obce Odry funguje lyžařské středisko HEIPARK Tošovice. Na lyžaře i snowboardisty zde čeká rarita – uměle vytvořené sjezdovky o délkách 400 a 350 metrů s vlastními kotvovými vleky – H1, H2 a H3 (snowpark) a s dětskou pomou, dva dětské lanové vleky a také svah pro sáňkování a bobování, rovněž s vlastním lanovým vlekem. Rádi sem jezdí snowboardisté, kterým se líbí zdejší rampy. Oblíbený je i snowtubing, tedy jízda na duších sněhovým toboganem, celoročně je pak v provozu bobová dráha.

Pro začátečníky a ty, kteří si chtějí zlepšit techniku, je připravena lyžařská škola, samozřejmě jsou pak půjčovna vybavení se servisem.

Běžkaři mohou využít 500 metrů dlouhý uměle zasněžovaný okruh přímo v areálu, za příznivých podmínek jsou pak upravovány další dva okruhy 2 a 5 kilometrů. ■

Vzdálenost od Olomouce: 63 km (43 minut)

Web: www.heipark.cz/zima/sjezdovky.php

Produkce Galerie Šantovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografka Andrea Simperová

Svetr Lindex, **899 Kč**
Rifle Lindex, **899 Kč**
Divčí tenisky CCC, **2 199 Kč**

Mikina Lindex, **999 Kč**
Tepláky Lindex, **899 Kč**
Triko Lindex, **399 Kč**
Chlapecké tenisky CCC, **1 399 Kč**

Modelka a model Aneta a Darek

Oblečení Reserved, Galerie Šantovka; Lindex, Galerie Šantovka; CCC, Galerie Šantovka; Bata, Galerie Šantovka

Lokace FunPark Šantovka, Olomouc a Divadlo na Šantovce

ŠANTÁN

Svetr Lindex, 899 Kč
Rifle Lindex, 899 Kč
Dívčí tenisky CCC, 2 199 Kč

Čepice Reserved, 229 Kč
Bunda Reserved, 899 Kč
Triko Reserved, 399 Kč
Kalhoty Reserved, 499 Kč

Čepice Lindex, 249 Kč
Košile Lindex, 999 Kč
Triko Lindex, 449 Kč
Rifle Lindex, 799 Kč
Boty CCC, 1 099 Kč

škola

Šaty Reserved, 599 Kč
Divčí boty CCC, 1 299 Kč

Košíle Lindex, 599 Kč
Kalhoty Lindex, 699 Kč
Chlapecké boty Baťa, 999 Kč

besídkka

V pohybu za krásami podzimní a zimní přírody

Podzim a zima. Pro mnohé z nás především období, kdy je brzy tma, rána jsou sychravá a mlžná a v našich končinách přibývá i více deštivých dnů či zimních plískanic. Na první pohled by se mohlo zdát, že to jsou roční období k ničemu. Jak ale tento čas prožít bez depresí? Odborníci rozhodně doporučují dostatek pohybu, protože právě ten v nás aktivuje i hormon štěstí...

Je prokázáno, že jakákoliv pohybová aktivita přispívá nejen ke zlepšení kondice, ale především ke zlepšení nálady. A díky kvalitnímu vybavení se nemusíme k nejrůznějším sportovním a relaxačním aktivitám zavírat do center, tělocvičen nebo sportovních areálů, ale můžeme vyrazit i do přírody.

BĚH

V chladném období není zapovězen ani běh. Pokud ale mrzne, zapomeňte na rychlé tréninky. Běhání v zimě je víc určeno k udržení kondice a objemovému tréninku než k získání rychlosti a tempa. Pokud nemůžete jít běhat uprostřed dne, kdy je venku nejtepleji, rozdělte svůj trénink na dva. V případě, že se ale vydáte na další trasu, je potřeba si uvědomit, že se svaly při nízkých teplotách zahřívají pomaleji. Proto myslete na důkladné zahřátí. Důležité je také kvalitní vybavení. Díky množství kvalitního zboží je rozhodně z čeho vybírat. U oblečení a obuvi se zaměřte na detaily – nepostradatelné jsou například reflexní prvky. Důležitá je ochrana úst, abyste nevdechovali ledový vzduch. Nepodceňte ani nošení čepice, čelenky a rukavic. Stejně tak se vám bude hodit i čelovka, díky níž se budete lépe pohybovat na trase a včas rozpoznáte překážky.

TURISTIKA

Turistické oblasti Moravy jsou tak rozmanité, že nás na každém kilometru čekají jiné scenérie a jiné zážitky. V našich končinách vede nespočet turistických tras, z nichž některé jsou vytvořeny i jako naučné či zábavné, proto se při vycházce s dětmi určitě nemusíte nudit. Díky tomu objevíte nádhernou pestrobarevnou přírodu a nejrůznější zajímavosti. Na cestu si obujte vždy kvalitní boty, nezapomeňte ani na batoh a do něho přibalte svačinu. Na některé výšlapy je vhodné si vzít i trekové hole, s nimiž můžete na části své cesty provozovat oblíbený nordic walking – severskou chůzi, při níž zapojujete všechny své svaly.

BĚŽKY

Běžecké lyžování je ideálním sportem pro každého. Rozhodně se nenechte zmást názvem běžky. Nikde totiž není dáno, že na nich musíte jen běhat. Díky běžkám projdete zimní krajinou snadněji a můžete tak strávit příjemný den na čerstvém vzduchu. Přitom spálíte i mnohem více kalorií než na sjezdovkách, posílíte kompletně celé tělo. S výběrem vhodných lyží vám poradí v každé prodejně se sportovním vybavením. Podobně je to i s oblečením.

Dámská obuv **ECCO Biom 2.1 X Country Women**,
4 699 Kč, **Ecco**

Sportovní sluneční brýle **R2 Racer**,
žlutá skla, 1 819 Kč, **Relax**

Delší oboustranná dámská bunda
s kapucí **Vanesa**, 5 990 Kč, **Draps**

Dámský kabát, 2 499 Kč, pánská bunda, 2 299 Kč, **TimeOut**

Dětská oboustranná bunda **Michro**, 1 699 Kč, **Alpine Pro**

Dívčí sněhule **Affenzahn Econyl® Snowy**,
2 999 Kč, **Humanic**

Pánská obuv **Rieker**,
3 299 Kč, **Dr. KUBBA**

Chlapecké sněhule **Polaris Snowboot**,
2 199 Kč, **Humanic**

**OBJEVTE NOVOU
PÁNSKOU A DÁMSKOU
KOLEKCI**

OZETA
www.ozeta.cz

Rozpustilá
holka na tyči,
nebo namakaný
vicemistr světa?

V Olomouci působí mistryně ČR a vicemistryně světa v pole dance, jedné z nejmódnějších sportovních disciplín.

Foto Adéla Vymazalová

”

Když proti vám sedí tato drobná dlouhovlasá blondýnka, nepůsobí nijak nápadně a extravagantně. Jakmile se ale dostane ke kovové tyči spojující podlahu se stropem, je z ní úplně nová a jiná bytost. Když po rozhovoru předvádí s neuvěřitelnou lehkostí náročné cviky, říkáme si, že příští interview uděláme rovnou na tyči. Bude určitě originálnější a možná i sponzánnější...

V olomoucké Tanceláři si s námi povídala Michaela Páťalová, která se zde jinak denně věnuje desítkám zájemců o disciplínu pole dance. Tedy sportovně-taneční disciplínu tanec na tyči, při níž se cvičenky vznášejí jako andělé, ačkoliv pak mají mnohdy těla plná modřin a namožené svaly.

Vedlejší místnost je plná diplomů a medailí. Jaké jsou ty nejcennější?

V roce 2020 jsem získala titul mistryně České republiky. Ještě větší hodnotu má ale titul vicemistryně světa ve dvojicích. Šampionáty se konají ve dvou základních kategoriích. Kategorii pole sport můžeme z hlediska kritérií přirovnat třeba ke krasobruslení, kdy porota hodnotí každý pohyb, každý úhel a krok. Kategorie pole art umožňuje umělečtější pojetí, smí se použít rekvizity a není striktně stanovena doba, kdy tanečnice musí být na tyči.

A kde vlastně mohou zájemci vidět váš sport, pokud si nechtějí objednat přímo představení?

Konají se různé sportovní soutěže, ne jen mistrovství, ale i další akce. Pokud by někdo chtěl, tak nejbližší termín, kdy máme další soutěž je víkend na konci listopadu. V Berouně se odehraje Czech Pole Art 2022, což je soutěž, specificky zaměřená umělecky. Soutěžící mají volnost ve výběru prvků a mohou ke ztvárnění svého tématu využít i rekvizity.

Předpokládám, že z atmosféry na mistrovství už je celkem jasné, že pole dance je plnohodnotný, náročný sport, a ne nějaká legrace...

To rozhodně ano! Tyhle šampionáty jsou sportovní události se vším všudy, je tam napětí, soutěživost, všechno, včetně reklamy, sponzorů a zájmu médií. I když je pravda, že u nás, pokud jde o ten zájem sponzorů, by to klidně mohlo být ještě o trochu lepší...

Jako malá jste se věnovala sportovní gymnastice a baletu a pak jste poznala pole dance. Nelitujete někdy, že jste se vydala právě touhle cestou?

Ne, to rozhodně ne! Pole dance mě moc baví, nevybavuju si snad ani jediný okamžik, kdy bych litovala toho, že jsem si nevybrala třeba balet. Tuhle disciplínu miluju a jsem šťastná, že můžu dělat to, co mě opravdu baví, a navíc se tím i živit.

Jak vystihnout podstatu toho, co pole dance vlastně je?

Je to silový sport, spojený s gymnastikou. Při soutěžích navíc musíte ovládat i tanec, protože porota hodnotí i taneční složku v prostoru mezi tyčemi. Pokud ho děláte jen rekreačně a ne soutěžně, pak je to vynikající cvičení pro celé tělo.

Setkala jste se s tím, že si někdo pletl pole dance s tou lascivní představou dívky u tyče?

Většinou si lidé i při našich objednaných vystoupeních velmi rychle všimnou, že to je fyzicky opravdu velmi náročný sport. Zažila jsem ale jednu akci, byl to ples exekutorů, kde pánové odložili jakoukoliv galantnost a slušnost

“

a chovali se nezdvořile. To bylo velmi nepříjemné, naštěstí to ale byla ojedinělá výjimka.

Škoda, že si to ti pánové sami nezkusili... Jste schopná předvést cvik nebo sestavu na jakémkoliv tyči?

Naše speciální tyč je samozřejmě nejlepší, obecně ale platí, že pokud nemá příliš velký průměr a je možné ji dobře obejmout, tak se na libovolnou tyč dá vylézt a cvičit. Záleží i na povrchu, protože s tím materiálem je v přímém kontaktu naše pokožka.

S naší fotografkou jste se hned shodly, že lepší pro focení je exteriér. Vy občas děláte takové kousky, kdy zkusíte nějakou sestavu třeba na tyči mostní konstrukce. Nebojíte se? Je to na hraně?

Je to určitá výzva, nechám se snadno vyhecovat. Nejdřív si člověk říká, že na té konstrukci jsou ty tyče takové krásné, že by to určitě dobře šlo, pak se ale na místě samozřejmě ukáže, že to zas tak snadné není. A hlavně pak při tom cvičení visíte v docela velké výšce přímo nad řekou, takže to je vážně docela riskantní. Myslím si ale, že zrovna u toho mostu se daleko víc bál manžel, který mě natáčel, než já.

A zastavují se lidé, když předvádíte nějaký cvik venku?

No a jak, to víte, že ano! Chodci se zastavují, řidiči troubí, až jsem měla někdy strach, abychom nezpůsobili dopravní nehodu... Ale všechno dobře dopadlo. ■

POLE DANCE

je stále populárnější sportovně-taneční disciplína. Není náročná finančně, fyzickou náročností se vyrovná posilovnám a fitcentrům a zvládat se dá od věku pěti let až do doby, dokud to tělo dovolí... V Olomouci jsou dvě profesionální studia, jen sama Tancelář má okolo patnácti stovek členů, pravidelně cvičit chodí skoro stovka lidí, a to i mužů.

Česká módní značka FERATT

úspěšně zvládla covid a slaví 30 let

Feratt

Značka Feratt Fashion na českém trhu působí od roku 1992 a orientuje se výhradně na pánskou, precizně navrženou a zpracovanou módu. Její kolekce jsou typické moderními materiály a designérským rukopisem, který v sobě spojuje formální a sportovní prvky. Maximální pozornost věnuje detailům, kvalitě řemeslného zpracování a šetrnosti k životnímu prostředí. Samozřejmostí je i nadstandardní zákaznický servis ve všech kamenných prodejnách. Značka provozuje také e-shop panskamoda.cz, říká jednatel společnosti Petr Grejták.

O firmě Feratt jsem již slyšel, prozatím však přeci jen nepatří mezi všeobecně známé značky. Kde najdeme vaše prodejny?

My se nezaměřujeme primárně na velkolepou masivní reklamu, sázíme spíše na doporučování od zákazníků. Víme totiž, že spokojený zákazník je nejlepší reklamou. Pokud jde o prodejny, najdete je od Opavy po České Budějovice, silné zastoupení máme v Brně, Olomouci nebo třeba v Praze. Naším cílem je být v každém krajském městě. Zákazníkům bych doporučil e-shop panskamoda.cz, kde kromě seznamu prodejen naleznou také spoustu úžasných pánských outfitů.

Co je pro Feratt jako módní značku typické? Máte nějakou specializaci?

Naši specializací je obléknout zákazníka „od hlavy k patě“, respektujeme tedy zásadní přání, které zákazníci v současné době preferují.

U nás naleznou vše na jednom místě a v příjemném prostředí. Nejen tedy formální pánské obleky, ale také volnočasové outfity, samozřejmostí je i obuv. Aktuálně bych doporučil kabáty nebo třeba naši specialitu, pánské košile. Typické pro Feratt je zaměření na detail, řešíme každý produkt tak, aby byl zákazník z výsledku nadšený. Nemohu nezmínit naše pánské obleky, které nejen skvěle padnou, ale podtrhnou mužnost a eleganci.

Zmínil jste pánskou košili. Čím může být tento standardní kousek pánského šatníku výjimečný?

Košile jsou dlouhou řadu let naším „vymazleným“ produktem, pro který se k nám zákazníci opravdu rádi vracejí, a zdobí šatník nejednoho moderního muže nejen v České republice. Věnujeme pozornost měkčenému límečku, který nikdy neškrábe, naše ozdobné légy propůjčují košilím originalitu a eleganci, střih, který díky sofistikovanému vyštíhlení lahodí každé postavě, a podobně. Nejnověji bych zmínil řadu košil PERFORMANCE, určenou pro aktivního, moderního muže, která se díky jedinečným vlastnostem stala doslova hitem.

Krise zasáhla všechny. Jak jste se ve Ferattu přizpůsobili podmínkám, když byly prodejny uzavřeny?

Investovali jsme čas a úsilí do rozvoje a vylepšení e-shopu a vymysleli unikátní službu pro zákazníky – VIP servis, díky kterému jsme mohli v souladu se státem určenými podmínkami pomáhat našim zákazníkům s oblékáním. Byly to perné měsíce, věřím však, že nás posunuly dále a naučily pružně reagovat na nastalou situaci.

Spolupracují s vámi i nějaké známé osobnosti?

Ambasadorem a tváří značky Feratt je Martin Dejdar. Málo se ví, že parfém pana Martina Dejgara DAY DEE nabízíme na našich prodejnách a e-shopu. Je úžasný a podtrhne celkový look každého muže.

Četli jsme recenze o prodejnách a e-shopu panskamoda.cz, který patří vaší firmě. Jak to děláte, že ohlasy zákazníků jsou tak bezprostřední a pozitivní?

Ve vedení firmy se denně názorům zákazníků nejen na webu, ale také v e-mailech poctivě věnujeme a jsme z nich nadšeni. Je to skvělá zpětná vazba jak ohledně produktů, tak i práce zaměstnanců. U zboží dbáme na prvním místě o kvalitu za férovou cenu, u zaměstnanců, kteří jsou naším rodinným stříbrem, dbáme na to, aby se u nás cítili jako doma. Pravidelně je školíme v odborných i komunikačních dovednostech. Lidský a silně prozákaznický přístup je pro nás prioritou.

Co se ve Ferattu chystá? Máte pro zákazníky nějaké novinky v souvislosti s výročí, které oslavíte?

Pánská móda Feratt v říjnu slaví 30 let na českém trhu a my chceme tyto oslavy věnovat všem našim zaměstnancům a zákazníkům. Doporučil bych sledovat naše sociální sítě, kde se dozvíte všechny detaily. Ale naznačit mohu již teď, že půjde o eventy a setkání se zákazníky a chystáme také velký narozeninový dárek... ■

Pánská bunda House, 1 999 Kč

Pánská košile House, 599 Kč

Pánské triko House, 359 Kč

Pánské rifle House, 899 Kč

Pánské boty Batá, 1 399 Kč

Produkce Galerie Šantovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografka Andrea Simperová

na procházku

Modelka a model Jana Šprtlová, Filip Halada

Oblečení Reserved, Galerie Šantovka; CCC, Galerie Šantovka; House, Galerie Šantovka; Baťa, Galerie Šantovka

Lokace Bezručovy sady, Olomouc

Š A N T Á N

Bunda Reserved, 1 799 Kč
Kalhoty Reserved, 699 Kč
Svetr Reserved, 699 Kč
Kabelka Reserved, 359 Kč
Boty CCC, 2 599 Kč

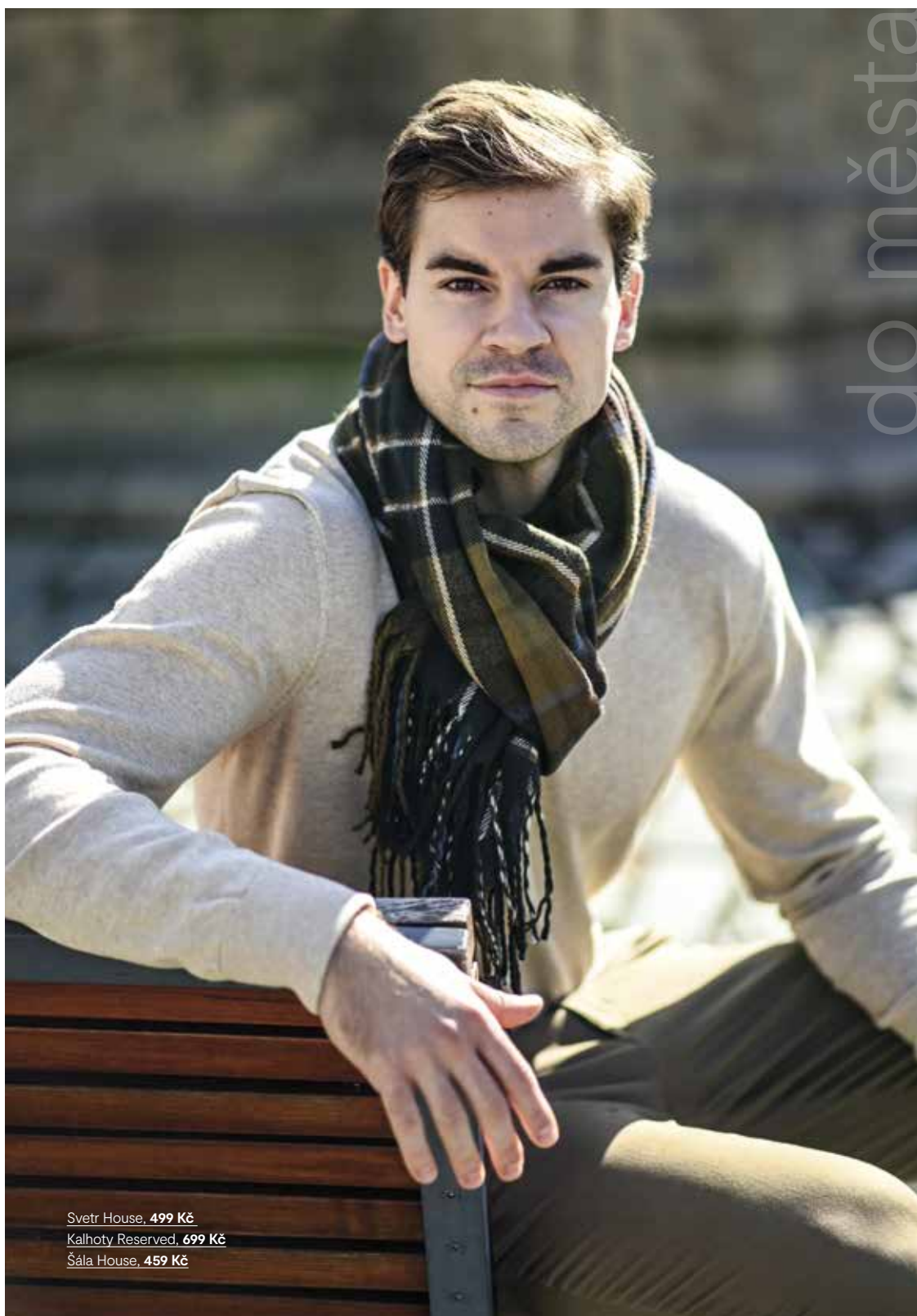
Baret Reserved, 359 Kč
Kabát Reserved, 1 799 Kč
Košile Reserved, 799 Kč
Legíny Reserved, 599 Kč
Boty Reserved, 999 Kč

Modelka a model Julie Hojdyszová, Filip Halada

Oblečení A3 Sport, Galerie Šantovka

Lokace Dolní náměstí, Olomouc

Š A N T Á N

Svetr House, 499 Kč

Kalhoty Reserved, 699 Kč

Šála House, 459 Kč

Baret Reserved, 359 Kč

Kabát Reserved, 1 799 Kč

Košile Reserved, 799 Kč

Legíny Reserved, 599 Kč

Pánská vesta Reserved, 1 799 Kč

Pánský svetr House, 499 Kč

Pánské kalhoty Reserved, 699 Kč

Lázně pro příjemnější život. Kolik jich u nás je?

Troje? Čtvery? Ne, hned devět léčebných areálů a lázní na území Olomouckého kraje se uchází o přízeň klientů a slibuje vrátit lidem část fyzické kondice i duševní pohody. Znamé lázně najdeme na hornatém severu kraje, proslulé jsou také Teplice nad Bečvou a díky termálním pramenům míří zástupy do Velkých Losin. Několikeré menší lázně pak doplňují nabídku v kraji tak, že je takřka dokonalá.

PRIESSNITZOVY LÁZNĚ V JESENÍKU

Vodoléčba, horské klima, klid a procházky přírodou. To je od první poloviny 19. století základem nabídky nejhonosnějších lázní, které najdeme na severním okraji Olomouckého kraje nad městem Jeseník.

Původně zcela neznámou lesnickou osadu Gräfenberg si v roce 1822 místní rodák Vinzenz Priessnitz vybral pro vybudování prvního moderního vodoléčebného ústavu na světě. Dodejme, že na své metody přišel sám a nejprve je zkusil na sobě. Dokonce i tehdy, když jej vážně poranily těžké klády, ignoroval lékaře a léčil se obklady ze studené horské vody.

Během následujících desetiletí se z Gräfenbergu staly světoznámé lázně a vzor pro příznivce vodoléčby z celé Evropy. Na Gräfenberg přijížděli vybraní hosté z nejvyšších společenských tříd z Vídně, Paříže, Berlína či Londýna. Jedinečný ráz lázní obklopených lesy, prameny a krásnou přírodou zůstává dodnes jednou z jeho hlavních devíz. Z osady se selskými chalupami vzniklo luxusní lázeňské středisko s honosným sanatoriem podle architekta Leopolda Bauera i s moderními stavbami dneška.

Dnes zde léčí nemoci oběhového ústrojí, nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí trávicího traktu, netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí, deformace pohybového aparátu, duševní poruchy, neurózy a psychosomatické choroby, kožní nemoci, jako jsou atopické ekzémy, dermo-respirační syndromy a nemoci ženské.

DOLNÍ LIPOVÁ, DÍLO LÉČITELE SCHROTHA

Klimatické lázně v Dolní Lipové mají dlouhou historii a jsou výrazně spjaty s půvabným přírodním prostředím obce, v níž se nachází. Založil je přírodní léčitel, původně amatérský zvěrolékař Johann Schroth a oficiálně prvního pacienta zde léčil roku 1837.

Mimochodem, Johann Schroth byl spolužákem Vinzenze Priessnitze a zprvu i jeho přítelem. Nakonec se jejich cesty radikálně rozešly a jeden léčitel druhého haněl pro údajně zcela mylné metody léčby. A dodejme, že podobně jako Priessnitz i Schroth nejprve zkusil své metody sám na sobě, když ho roku 1817 vážně zranil kůň.

Zdejší péče je založena na využití léčivých klimatických podmínek, unikátních lipovských bylinných směsí v kombinaci s klasickými i moderními léčebnými a rehabilitačními metodami. Zachovává tradiční lázeňskou léčebnou rehabilitační péči v moderním lázeňském zařízení. Léčí zde převážně neinfekční kožní choroby, nemoci z poruch látkové výměny, nemoci dýchacího ústrojí a duševní poruchy. Novinkou je peloidní terapie – aplikace peloidu neboli slatiny. Krom toho je výhodou i krásné okolí.

TEPLICE NAD BEČVOU VEDLE TAJEMNÝCH JESKYNÍ

Do třetice patří k neznámějším lázním v Olomouckém kraji Teplice nad Bečvou. Tady také často schopnost vyjmenovat zpaměti naše lázně končí...

Lázeňský areál najdeme v atraktivní lokalitě údolí řeky Bečvy, z jedné strany protkaném Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi, na druhé straně pak s nehlubší známou propastí na světě. Pro klienty je ale podstatné, že lázně nabízejí komplexní péči pro ty, kdo potřebují špičkovou kardiorehabilitaci s důrazem na prevenci vzniku srdečních a mozkových příhod.

Pokud se jesenické nebo lipovské lázně chlubí tradicí od 19. století, jsou to oproti Teplicím ještě batolata. Využití zdejších minerálních vod má prastarou historii. Doloženo je už v 16. století. První zmínky o lázních pocházejí z roku 1520, kdy zde hledal úlevu z bolestivé dny majitel panství Vilém z Pernštejna. Základy lázeňství zřejmě položil v roce 1553 majitel panství Jan Kropáč z Nevědomí, který po prokopání pozemku u řeky Bečvy při pátrání po železné rudě narazil na vodní prameny, jež nechal svěst do vydlážděné zastřešené jámy. Pro větší pohodlí lázeňských hostů pak dal v blízkosti postavit hostinec. Během 16. století se zde léčila řada dalších šlechtických hostů i církevní hierarchie.

„MORAVSKÉ PIEŠTANY“: LÁZNĚ V BOCHOŘI ZNAL I JAN ÁMOS KOMENSKÝ

I na Přerovsku jsou lázně. Nepatří k neznámějším, ale k nejstarším. Lázně Bochoř jsou totiž poprvé zmíněny v „Kniže o vodách hojitedlných neb teplicech moravských“ od olomouckého učenice a zemského lékaře Tomáše Jordana z Klausenburka z roku 1580.

Tenkrát zde ale nestál žádný lázeňský areál, jen nekrytá studna, „kterážto již od dávných časů k lékařství se užívá“. Na mapu Moravy, vydanou v Amsterdamu roku 1627, zakreslil Bochoř coby lázně sám Jan Ámos Komenský! Lázně pak provozovala obec a po ní soukromník. Za první republiky o lázně marně projevovala zájem velká pojišťovna či slavný Tomáš Baťa. Kdoví, snad by je tehdy silný investor rozšířil a proslavil. Od roku 2010 lázně vlastní obec Bochoř a postupně je zvelebuje a rozšiřuje. Kromě tradičních procedur, jako jsou koupele a zábaly, zde nabízejí řadu nejrůznějších druhů masáží.

Bochoři se kdysi kvůli podobnému složení vody říkávalo „moravské Piešťany“. Zdejší léčebný sirnato-železitý pramen má prokazatelně pozitivní léčebné výsledky u nemocí pohybového ústrojí a revmatického onemocnění.

SKALKA: TUZEMSKÝ UNIKÁT KOUSEK OD PROSTĚJOVA

Za pár let oslaví Lázně Skalka stoleté jubileum. Lázně s alkalicko-sirnatou minerální vodou byly založeny již v roce 1928. Unikátnost pramenů spočívá v obsahu sylvinu, čímž se žádné jiné naše lázně nemohou chlubit. S tímto minerálem vzniklým ze sopečných plynů se setkáme jedině v Rakousku nebo Itálii.

Lázně vyrostly v místě, kde kdysi do rybníka Bařisko vtékaly dva prameny minerální vody. Roku 1928 zde podnikatel z Prostějova Vilém Sonevend vybudoval nevelké lázně. V roce 1938 byl při průzkumu pramenů objeven artézský pramen minerální vody o teplotě 23°C, který tryskal do výše 3 metrů! Později byly navrtány další prameny, z nichž i přes svou podobnost a velkou blízkost vrtů byl každý svým složením jiný.

V současné době se zde léčí převážně choroby revmatického charakteru a pohybového ústrojí. V roce 2004 prošly celé lázně důkladnou rekonstrukcí a modernizací, čímž se úroveň služeb hostům výrazně zvýšila.

KARLOVA STUDÁNKA

Každý, kdo jede do Jeseníků, někdy navštívil Karlovu Studánku. Krásná horská lázeňská obec, sloužící často jako východisko výletů na Praděd či k pramenům Bílé Opavy, je sídlem úžasných klimatických lázní.

Pro svoji jedinečnou polohu a léčivé klima je Karlova Studánka ideálním místem pro lázeňskou léčbu onemocnění dýchacích cest. Klimatická měření dokládají, že je zde nejčistší vzduch ve střední Evropě. Ubytování pro lázeňské hosty poskytuje sedm lázeňských léčebných domů. Lákadlem může být bazén s termální vodou teplou 32–34 °C a s celou řadou vodoléčebných atrakcí. Vedle bazénu je zde nevšedním zážitkem také tepidarium.

V Karlově Studánce se léčí astma a další nemoci dýchacího ústrojí, nemoci oběhového ústrojí, nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí, kožní nemoci či nemoci nervové a duševní, péči zde dostávají pacienti s onkologickým onemocněním. Do Karlovy Studánky se ale jezdí lidé i rekreovat a jen tak si odpočinout od stresu a všední zátěže.

SLATINICE: PŘÍJEMNÉ VENKOVSKÉ PROSTŘEDÍ SE SIRNÝMI PRAMENY

Další hanácké lázně najdeme v příjemné obci Slatinice. O síle a léčivé moci zdejší vody, vyvěrající z hlubin země, se ví nejméně od 16. století. Lázně leží na úpatí Velkého Kosíře. Jako přírodní léčivý zdroj využívají sirné prameny v kombinaci s odbornou lékařskou péčí a rehabilitací. Lázně zásobuje celkem pět pramenů.

Slatinický přírodní léčivý zdroj je vhodný zejména pro nemoci onkologické, nemoci nervové, pohybového ústrojí, kožní a dermatologické nemoci a konečně nemoci oběhového ústrojí. Vhodnost přírodního léčivého zdroje z hlediska jeho složení je určena na základě rozborů referenční laboratoře.

Areál nabízí ubytování ve třech lázeňských domech a krásném stylovém penzionu, v obci je i zázemí jako kavárny, cukrárny, muzeum auto-veteránů, galerie Zdeňka Buriana a podobně.

lázně

BLUDOV: TADY VÁM VYLEPŠÍ POSTAVU A FYZIČKU!

Lázně Bludov nenabízejí pohodičku s procházkami na kolonádě a posezení v cukrárně u věnečku s kávou. Bludovské lázně vrací lidem ztracenou kondici, pohyblivost a tělesnou pohodu. Jak?

Jedná se o moderní lázeňské zařízení, které využívá krásného prostředí podhůří Jeseníků a znalostí zkušených odborníků. Poskytují zde profesionální lázeňskou péči založenou na nejnovějších lékařských poznatcích v oborech balneologie, obezitologie a léčebné rehabilitace.

Do Bludova míří často děti, které trápí obezita či problémy s pohybovým ústrojím. Také pro dospělé zde mají připraveny programy pro léčbu pohybových problémů.

ZA TERMÁLY DO VELKÝCH LOSIN

Velké Losiny jsou opravdovým unikátem našeho kraje. Zdejší termální sírné prameny daly vzniknout lázním s veškerým komfortem, s řadou hotelů a penzionů, lázeňskými domy, zázemím a hlavně jediným tuzemským termálním parkem.

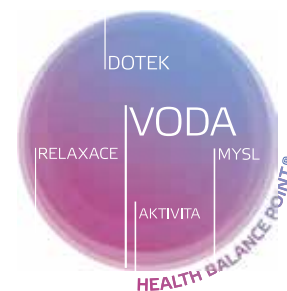
Lázně leží v podhůří Hrubého Jeseníku a jejich 36° C teplé prameny mají blahodárné účinky na pohybový aparát, nervovou soustavu, ale i kožní a onkologické nemoci. Velmi široká nabídka procedur, léčebných programů a rehabilitačních pobytů sem dnes láká klienty z celé republiky. Není divu, že toto místo vyhledávali s důvěrou v jeho moc lidé stíhaní neduhy různého druhu už od 15. či 16. století.

Kromě lázní najdeme v Losinách také renesanční zámek, ruční papírnu či výrobu pralinek a nedaleko i unikátní elektrárnu Dlouhé stráně.

TERMÁLY | LOSINY

HŘEJIVÉ SRDCE JESENÍKŮ

Z LYŽÍ ROVNOU DO TERMÁLŮ

- termální park, jediný svého druhu v České republice
- bazény napouštěné přírodní termální vodou a vodní atrakce
- sauny - finská, solná, parní, aromatická a ledová komora
- široká nabídka masáží
- cvičení v bazénu, animační programy
- zázemí pro rodiče s dětmi
- restaurace s vynikající kuchyní
- celoroční provoz
- sledujte náš kalendář akcí

**KOUPÁNÍ
POD ŠIRÝM
NEBEM
I V ZIMĚ**

ESPA
INNOVATION
AWARDS SPECIAL
JURY PRIZE 2017

Člen skupiny
ROYAL SPA
LÁZEŇSKÉ HOTELY
& RESORTY

LUHAČOVICE
VELKÉ LOSINY
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ
OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

Využijte slevy
a bonusy při ubytování
ve Wellness hotelu DIANA
www.diana-losiny.cz

www.termaly-losiny.cz

SPOLEČENSKÁ UDÁLOST MORAVSKÉHO PODZIMU!

SLAVNOST VÍNA

18. 11. 2022 od 18.30

hotel NH Collection Olomouc Congress

**INFLAGRANTI
MONIKA BAGÁROVÁ
KANCI PANÍ NADLESNÍ
MODERÁTOR JAN SMETANA**

TA NEJLEPŠÍ VÍNA A GASTRONOMIE!

VÍCE INFORMACÍ NA

WWW.SLAVNOSTVINA.CZ

GENERÁLNÍ PARTNER:

HLAVNÍ PARTNEŘI:

PARTNEŘI:

POŘADATELÉ:

Nejpropracovanější Waldemar Matuška

hudební publikace

tohoto roku?

WALDEMAR MATUŠKA

– SNŮM OSTRUHY DÁT

Chcete na Vánoce opravdu potěšit své (pra) rodiče? Zapomeňte na ponožky a křížovky a nadělte jim knihu, nad níž jejich srdce zatánčí v rytmu Slavíků z Madridu. Publikace **Waldemar Matuška – Snům ostruhy dát** se věnuje životu i kariéře excelentního českého zpěváka. Nadchne také hudební fanoušky i ty, kteří s láskou vzpomínají na staré dobré časy.

Zpěváka a herce, jenž prorazil i v zahraničí, zná díky jeho bohaté hudební, divadelní a filmové kariéře snad každý. Známe ho ale doopravdy? Jaký byl, než se proslavil? Co dělal před nástupem do Divadla Semafor a kde všude uspěl během odchodu do ciziny? Na tyto a mnohé další otázky odpovídá biografie **Waldemara Matušky – Snům ostruhy dát**. Napsat ji nemohl nikdo

povolnější než mimořádně zkušený hudební publicista, písničkář a básník **Michal Bystrov**. Ten dva roky shromažďoval informace a zpožíval příbuzné včetně Olgy Matuškové. Vzniklo tak dílo skutečně komplexní a pravdivé.

„Nejdřív tápete v mlze. Zjišťujete, že to, co se donekonečna omílá, nejsou z velké části žádná hodnověrná fakta. A že musíte začít znovu od píky, to jest od rodičů, sourozenců, dětství, mládí. Na paměť Waldemarových současníků se nemůžete tak úplně spoléhat, od šedesátých, natož padesátých let už přece jen uběhlo více než půl století. Vyzpovídat – koho? Waldových přátel, myslím takových, kteří by pamatovali jeho začátky, už naživu moc není,“ říká Michal Bystrov, autor publikace.

Text doprovází množství fotografií z divadelních inscenací a filmů, dobové programy, recenze a citace z desítek rozhovorů s Waldemarem i jeho přáteli. Jedná se o hodnotné dílo nejen po stránce informační, ale i vizuální. A pokud se obdarovanému v knihovně již vyjímá Má cesta za štěstím od Karla Gotta, Snům ostruhy dát ji skvěle doplní. ■

h

VYBAV SE V PRODEJNĚ HANNAH
V OC ŠANTOVKA

KAM JÍT VEČER POŘÁDNĚ ZAPAŘIT?

Že jsou klasické hudební kluby minulostí? Že je nahradily diskotéky s reprodukovatelnou hudbou a halové koncerty? Vyvedeme vás z omylu! Kvalitní hudební komorní scény, kde zní ostrý zvuk kytary a duní mohutné basy, si na nedostatek fanoušků

rozhodně nemohou stěžovat. Pojdme si blíže představit nejnámější chrámy hudby v Olomouci, kde díky dynamické energii „živáku“ dostanete těžko popsateľný zážitek.

BOUNTY ROCK CAFE

Mekka všech rockových fanoušků, kde se v průběhu roku odehraje nespočet koncertů tuzemských a zahraničních kapel. Klasický ro(c)káč, který na svém pódiu přivítal stovky umělců s velkým žánrovým rozpětím od heavy metalu, přes blues až po klasický rock. Vystoupili zde například Eric Martin (Mr. Big), Ken Hensley, Ian Paice (Deep Purple), Don Airey (Deep Purple) či kapela Franka Zappa The Grandmothers of InventionY. V tomto klubu máte velkou šanci narazit na interprety světové extratřídy, jako je například legenda Woodstocku Leo Lyons z kapely

Ten Years After. Šéf podniku Dušan Neumann hudbou opravdu žije a na atmosféře klubu je to znát. Pokud se s ním dáte do řeči, nadšeně vám povypráví o hudebních legendách, jejichž portréty má vystavené na zdech svého nedávno radikálně vylepšeného podniku. K vyprávění přidá i osobní zážitky s hvězdami. Dušan je nadšeným milovníkem jak hudby, tak dobré gastronomie. U něj v klubu si můžete dát tankovou plzeň a ochutnat luxusní burgery či skvělý tatarák. Zkrátka kvalitní ro(c)káč, kde zažijete našlapaný večer s dobrým jídlem a pitím.

Procházka olomouckými hudebními kluby

S-KLUB

S-klub je populární tradiční olomoucký koncertní sál. Podnik, který se pyšní bronzovým umístěním Klub roku 2016 Drum and Bass Awards, se profiluje jako multižánrový. Na olomouckou scénu dováží české hudební špičky. Na pódiu zde můžete vidět české i zahraniční kapely, jejichž songy zdobí v rádiích české hitparády. Před fanoušky zde vystoupily například kapely Mandrage, Mirai, Monkey Business, Tata Bojs, Vypsaná fixa či legendární zpěvák David Koller, fajnšmekři tu zažili i kultovní švýcarské Young Gods. V programu najdete kromě popové a rockové hudby také kvalitní hip hop; koncertní sál zaplnil například populární interpret Yzomandias z labelu Million plus. Zážitek z koncertu umocňuje prvotřídní zvuková aparatura, která show dodá další rozměr.

S-klub se proslavil zejména jako studentský party hub, kde se pořádá řada společenských akcí, jako jsou studentské večírky jednotlivých kateder místní univerzity. Přes léto S-klub využívá přilehlý venkovní prostor pro svou letní scénu, kde probíhají koncerty přímo pod širým nebem. Možnost být doslova na dosah své oblíbené kapely je nezapomenutelný zážitek, který nenahradí žádné halové vystoupení.

JAZZ TIBET CLUB

Populární podnik ležící v centru metropole nabízí opravdu unikátní program pro všechny hudební fajnšmekry. Klub se právem pyšní tím, že zde můžete zažít jedinečné koncerty exkluzivních hudebníků, jako je GoGo Penguin, Mammal Hands, Richard Bona, Terence Blanchard či Robert Glasper, které jinak v tuzemsku nebyla možnost jinde vidět a slyšet. Jazz Tibet Club bývá často jedinou českou štací na jejich mezinárodním turné! Chlubou podniku je, že se produkčnímu týmu daří realizovat premiérová vystoupení zahraničních umělců na naší tuzemské hudební scéně. Místní publikum proto nemusí cestovat do prestižních klubů ve vzdálených metropolích jako Praha, Bratislava, Krakov či Vídeň. Olomoucký klub se naopak často stává vyhledávaným místem, které láká návštěvníky ze střední Evropy na prestižní hudební hvězdy. Podnik nevykání jen hudebním programem, ale také výbornou restaurací. Menu je složeno z lokálních a sezónních surovin tak, aby si každý host vybral. Hosté si mohou pochut-

nat například na křupavém pečeném bůčku s domácí nakládanou zeleninou nebo na oblíbených fish and chips. Pro koncerty má klub dokonce připravenou speciální nabídku připůsobenou pro konzumaci na stání. K tomu si můžete vybrat na čepu z několika druhů pív od pivovarů Chomout a Bernard. Ochuzení však nebudou ani ti, kteří mají rádi míchané drinky a něco tvrdšího.

15 MINUT

Hudební klub má v Olomouci skutečně pořádnou tradici. Ačkoli byl založený v roce 2006 původně v prostoru Tereziánské zbrojnice, o čtyři roky později se přestěhoval na novou adresu v ulici Komenského, kde funguje dodnes. Přestože je podnik spíše známý svými diskotékami, konají se zde také live koncerty skutečně pestrých hudebních žánrů. Na scéně zde můžete vidět například rockovou kapelu John Wolfhooker, horrorcorovou skupinu Sodoma Gomora, punkrockový band Nežfaleš či undergroundového rappera Darewina. Velmi populárním programem jsou zde drum'n'bass sessions, které lákají početné zástupy fanoušků. To vše korunují studentské večírky, Erasmus party a klubové elektronické akce.

Mottem klubu, který byl inspirací i pro samotný název podniku, jsou známá slova Andyho Warhola, že „každý si jednou užije svých 15 minut slávy!“ Žánrový mix je zde skutečně tak pozoruhodný, že je prakticky nemožné, aby zde někdo nezažil minuty i hodiny skvělé zábavy. Vybere si opravdu každý.

Prožít poslední okamžiky života v kruhu svých blízkých.

Nejste sami

Žádný lidský život netrvá neomezeně. Ke smrti každý z nás směřuje od narození, a přesto se na ni nedokážeme připravit. Cesty na sklonku života se však lidé s nevléčitelnou nemocí nemusí nutně obávat. Naději prožít poslední okamžiky doma, v kruhu svých blízkých, jim totiž stále častěji dává paliativní péče. Tu poskytuje několik především neziskových organizací, mezi něž patří také mobilní hospic Nejste sami. V jeho čele stojí ředitelka Vladimíra Foukalová. Do činnosti hospice s veškerou profesionalitou a empatií vkládá i své vlastní zkušenosti.

Jaké je poslání vaší organizace?

Hlavním posláním naší organizace je poskytování mobilní specializované paliativní péče v Olomouci a okolí. Nemocným a jejich rodinám nabízíme vysoce odbornou a profesionální pomoc v závěrečné fázi života klienta. Naše péče je komplexní. K dispozici máme kvalifikovaný personál a sociální pracovníce. Nedílnou součástí našich týmů jsou i další pracovníci a dobrovolníci, kteří v rodinách pomáhají.

Pro koho je služba paliativní péče určena?

Pro všechny dospělé a dětské pacienty v terminálním stádiu, kteří mají ukončenou léčbu a chtějí své poslední chvíle strávit v domácím prostředí s rodinou. Pro každého pacienta, ať už je to dítě, nebo dospělý, a především rodinu, je to jedno z nejdůležitějších období, které na sklonku života přichází.

Na setkání se smrtí asi nemůže být nikdo z nás nikdy dostatečně připraven. Jaký je cíl vaší služby či pomoci?

Hlavním cílem je dospělým a dětem v konečných stádiích nevléčitelné nemoci a umírání snížit utrpení spojené s nesnesitelnou bolestí, zlepšit kvalitu jejich života a umožnit jim strávit závěr života v domácím rodinném prostředí. K dispozici je pacientovi i jeho příbuzným lékař i zdravotní sestra 24 hodin, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce...

Foto Jindřich Štreit

V jaké fázi, případně jakým způsobem je možné požádat o službu mobilního hospice?

Není to nic složitého. Naši službu mobilního hospice poskytujeme do vzdálenosti 30 kilometrů v okolí Olomouce, ale případně i dále po vyhodnocení určitých kritérií. Pokud by někdo naši službu či pomoc potřeboval, stačí z našich webových stránek stáhnout a vyplnit dva formuláře. Jedním z nich je Žádost o poskytnutí domácí mobilní hospicové péče a druhým je Informovaný souhlas klienta. Také je potřeba mít nachystanou poslední lékařskou zprávu s informacemi o ukončené léčbě. Poté už jen stačí kontaktovat naši vrchní sestru, která s klienty projde dalšími kroky až po schválení péče lékařem.

Je nějaká podmínka, kterou musíme splnit, abychom byli přijati do vaší péče?

První je mít ukončenou léčbu a druhá je, že v rodině musí být alespoň jeden člen, který bude připravený převzít odpovědnost za celodenní péči o nemocného. Jelikož je naše služba mobilní. Zároveň je to i pro nás velmi důležitý partner, s nímž mohou naši pracovníci komunikovat. Samozřejmě i jemu pak poskytujeme další služby – například odlehčovací službu nebo odborné sociální poradenství. Myslíme totiž v péči nejen na nemocné, ale také na jejich nejbližší, protože i pro ně je toto období velmi náročné. Řada z nich musí totiž na určitý čas vystoupit doslova ze své vlastní komfortní zóny a s tím se ne každý vypořádává snadno.

Co přesně znamená odlehčovací služba, jak si to můžeme představit?

Zastoupíme pečující osobu po dobu nezbytně nutnou a umožníme tak, aby tento čas využila rodina k odpočinku, regeneraci, popřípadě vyřízení svých osobních záležitostí. Umožňujeme pečujícím osobám zvládnout péči o klienta. Zpravidla příbuzným ale nabízíme i další služby, například jim pomůžeme vyřídít nejnnutnější sociální dávky, jsme jim nápomocni i v období po úmrtí, ať už psychologickou pomocí, nebo poskytujeme informace, jak překonat období truchlení. Náš hospic v omezeném množství zapůjčuje především klientům paliativní péče kompenzační pomůcky, jako je polohovací postel, invalidní vozík apod.

Je poskytování paliativní péče placené?

Není, poskytování naší hospicové péče je zcela zdarma. Péče je ale hrazená pouze částečně prostřednictvím úhrad zdravotních pojišťoven. Tyto úhrady nepokryjí všechny náklady spojené s naší službou. Proto žádáme o další podporu formou grantů a dotací. Zároveň nás může kdokoli podpořit finančním darem ať už jednorázovým, nebo pravidelným. Odlehčovací služba je zdarma pouze pro klienty mobilního hospice. Pokud klient není v naší hospicové péči, tak je služba placená.

Jakým způsobem vás můžeme podpořit?

Jsme rádi za každou finanční pomoc, která nám pomůže zajistit úhradu nepokrytých nákladů. Lidé se ale mohou zúčastnit i nejrůznějších akcí, např. aukce výtvarných děl. Spolupráci jsme navázali také s Galeríí Šantovka a Nadačí rodiny Morávkových. Více informací je na našem webu www.nejstesami.eu.

NEJSTE SAMI
MOBILNÍ HOSPIC

BK Redstone Olomoucko vstupuje do své teprve druhé sezóny v nejvyšší tuzemské basketbalové soutěži. Loni se v závěru ligy podařilo v poslední chvíli týmu zachránit, nyní má ale klub výrazně vyšší ambice. Jak to vidí šéf klubu Libor Špunda?

Letos chceme vybojovat

play-off,

říká šéf olomouckého

BK Redstone

Libor Špunda

S čím vstupujete do nové sezóny?

Mohu potvrdit, že ambice máme opravdu jiné než v loňské sezóně, kterou bych označil jako sezónu nula, rozjezdovou. Loni, vzhledem k delšímu jednání o odkoupení licence a následnému přesunu nejvyšší basketbalové soutěže z Prostějova do Olomouce, jsme mnoho základních věcí řešili za chodu, pod časovým presem. Výsledná záchrana bylo maximum, kterého jsme mohli dosáhnout. Na tuto sezónu jsme měli mnohem více času. Naší ambicí je letos fanouškům přinést play-off a atraktivní basketbal. Moji osobní ambicí je co nejčastěji vyprodávat Čajkarénu.

Odpovídá tomu složení kádrů a příprava před sezónou? Podařilo se udržet klíčové hráče?

Troufám si tvrdit, že jsme oproti loňské sezóně silnější. Náš tým prošel zásadními změnami. Podařilo se nám udržet kostru týmu, srdcaře a kapitána Lukáše Feštra, střelce Filipa Haladu, loňského 3. nejlepšího hráče na doskoku Srba Sretena Kněževiče a mladého střelce Erika Klepače. Z Hradce Králové k nám přišel loňský nejlepší nahrávač ligy, zkušený Peda Stamenkovič a z Ostravy tvrdý pivot Dominik Heinzl. Náš kádr rozšířilo dravé mládí v podobě Tomáše Tkadlece, Jakuba Skaličky a mládežnického reprezentanta Lukáše Olborta, z loňského kádrů zůstal Jakub Nosek. Náš sportovní úsek zúročil své zkušenosti a přivedl americké hráče Dariouse Motena a Jonathana Williamse. První zápasy ukázaly, že tito hráči budou diváky zvedat ze sedaček.

BK Redstone chce také ochutnat basketbalovou atmosféru v zahraničí. Proč jste se rozhodli hrát Alpe?

Alpe Adria Cup je výborná klubová soutěž. Poprvé v historii tak přivedeme pod olomoucké koše evropské poháry. Chceme předvést divákům týmy z Evropy a ukázat jim konfrontaci českého basketbalu s evropským. Ze sportovního hlediska to bude pro naše hráče obrovská zkušenost. Byla nám nalosována „skupina smrti“. Suverénní mistr rakouské ligy, bohatý klub z Vídně, chorvatský Šibenik a slovinská Lublaň. Tedy dvě země, kde je basket národní sport. Nicméně nechceme být pouhými účastníky, budeme se rvát o každý koš, nikomu nenecháme nic zadarmo, pokusíme se i z této skupiny postoupit do dalších bojů. Je to pro nás výzva.

Jak se vám daří držet a posilovat fanouškovskou základnu? Chystáte pro své příznivce nějaké novinky?

Fanoušci jsou pro nás tím zásadním atributem. Proto se snažíme jít jim všemožně naproti a dostat jich do haly co nejvíce. Pozitivní je, že se nám to daří. Velmi dobře vnímám fakt, že utkání hojně navštěvují i děti, což je příslib do budoucna. Olomouc má nakročeno stát se městem basketbalu. Mimo to, že se snažíme s fanoušky pracovat při zápasech, kdy probíhají různé taneční, zážitkové a sportovní show, jsme aktivní i v eventových akcích mimo sportovní halu. Třeba u Galerie Šantovka jsme se prezentovali na dětském sportovním dni, street art festivalu či na školském poháru v basketbalu 3x3. Pro letošní sezónu chystáme spoustu novinek. Chceme zkvalitnit servis přímo v hale, předvést atraktivní show o přestávkách a bohatý mimozápasový program pro diváky. Naším cílem je, aby si lidé v Čajkaréně užili tu pravou basketbalovou atmosféru, aby se při zápasech bavili.

Je Čajkaréna, která přes den slouží jako školní tělocvična, dobrým zázemím pro nejvyšší soutěž?

Především bych na tomto místě chtěl poděkovat panu řediteli, který nám i ostatním sportům vychází maximálně vstříc. Nicméně, co si budeme namlouvat, ideálně prostředí pro nejvyšší soutěž to není. Chybí nám zázemí pro tým, kan-

celáře, prostory pro fanshop, média, regeneraci, důstojnější zázemí pro fanoušky a obchodní partnery. Tréninky, zápasy, vizuální vzhled palubovky musíme přizpůsobovat i ostatním sportům, je zde nutná velká dávka tolerance tak, abychom si všichni vyhověli. V loňském roce jsem objel všechny basketbalové stánky v republice a žádný jiný klub není v podobné situaci. A to nemluvíme o halách, které nás čekají v Alpe Adria Cupu. O něco menší Rakousko či výrazně menší Chorvatsko nebo Slovinsko jsou v tomto směru o kus před námi. Domnívám se, že moderní, nová hala by nás posunula o level výš. A nejen basketbal, ale i ostatní sporty. ■

BK REDSTONE OLOMOUCKO

BK Redstone Olomoucko je český basketbalový klub, který sídlí v Olomouci. Jeho domovskou halou je Čajkaréna, sportovní hala Gymnázia Čajkovského. V minulosti dosahoval olomoucký i regionální basketbal řady domácích i mezinárodních sportovních úspěchů a vychoval mnoho významných hráčů. Má pevné místo v sportovních tradicích města a velkou skupinu věrných fanoušků. Nynější dravé družstvo má ambici navázat na úspěšnou éru basketbalu na Olomoucku.

Něco lahodného pro dlouhé zimní večery

Pro pokročilý podzim a nadcházející zimu nabízíme recepty na jídla, která vás zahřejí, zasytí a zároveň si na nich skvěle pochutnáte. Připravili je pro vás přední olomoučtí kuchaři.

Valašská kyselice

Petr Stoklásek (Bistro Paulus)

Recept, o který se velice rád podělím, je náš domácí na valašskou kyselici. Je to polévka, která neodmyslitelně patří do rodiny. Vždy se těšíme, až ji o Vánocích ochutnáme a probereme její kvalitu. :) Kyselici můžete ochutnat i u nás v bistro.

Suroviny pro 4 porce:

100 g	brambory
200 g	dobré kysané zelí, nejlépe domácí
100 g	mrkev
20 g	hřiby sušené
100 g	klobása pikantní
60 g	sušené švestky
1 ks	vejce
40 g	máslo
40 g	mouka
2 dcl	smetana 33%
40 g	cibule
	šťáva z půlky citronu
	cukr, sůl, pepř

Postup:

Na oleji zarestujeme cibulku do sklovita, přidáme klobásku a zelí, které překrájíme, bobkový list, švestky a mrkev v celku. Zalijeme vodou a dusíme do měkka.

Zvlášť si uvaříme houby a brambory nakrájené na kostičky. Když je zelí měkké, zalijeme žlutkem rozmíchaným ve smetaně. Případně můžeme zahustit moukou rozmíchanou ve smetaně. Vaříme cca 30 minut, pak přidáme houby a brambory uvařené do měkka. Dochutíme solí, pepřem, citronovou šťávou a cukrem.

Na závěr zašleháme bílek a necháme rozpustit na povrchu máslo, které pak lehce vmícháme.

Parmazánové risotto s hříbky

František Pospíšil (Lobster Family restaurant)

Protože mám pod sebou italskou restauraci, vaříme italská jídla i doma. Tento recept je z alpské části Itálie a určitě jste ho někteří ochutnali na lyžařském zájezdu.

Suroviny pro 4 porce:

400 g	rýže carnaroli
280 g	hřib pravý
1 ks	čekanka červená
50 g	šalotka
2 dcl	víno bílé
1,5 l	zeleninový vývar
60 g	parmazán
80 g	máslo

Na olej:

100 g	petrželka plocholístá
2 dcl	olivový olej

Postup:

Do vysokootáčkového mixéru dáme omytou petrželku a olivový olej. Vše dohromady důkladně rozmixujeme a vzniklou směs procedíme přes plátýnko.

Šalotku nakrájenou na jemno zarestujeme na oleji. Přidáme rýži a zlehka opékáme. Jakmile je sklovatá, podlijeme vínem a necháme ho vyparit. Lehce osolíme a zalijeme vývarem. Za stálého míchání necháme vyvařit všechnu tekutinu a poté opět podlijeme. Toto opakuje- me, dokud není rýže uvařená na skus.

Risotto zakrémuje parmazánem a máslem. Na další pánvičce na oleji zprudka zarestu- jeme plátky čerstvých hub. Lehce je osolíme a přidáme oříšek másla. Zakrémované houby pokládáme na dochucené risotto a dozdobíme petrželkovým olejem a lístky čerstvé čekanky.

Kuře na paprice se špeclami

podle Tomáše Juřika

Tohle je naše oblíbené jídlo, které mají rádi malí i velcí. Přípravuji ho několikrát za zimu.

Suroviny pro 4 porce:

1,5 kg	celé kuře
0,5 kg	cibule
0,5 kg	paprika červená
50 g	slunečnicový olej
1 l	kuřecí vývar
200 g	zakysaná smetana
1 pl	sladká paprika
1 pl	uzená paprika
2 ks	bobkový list
1 pl	kmín
	sůl, pepř

Na špeclé

6 ks	vejce
300 g	rýžová mouka
100 g	máslo
100 ml	kuřecí vývar

Postup:

Kuře rozbouráme, stehna necháme s kostí, prsa vykostíme. Osolíme a opepříme, v hrnci rozežhřejeme olej, opečeme kuře do zlatova, vyjmeme a začneme dělat cibulový základ. Potřebujeme udělat tmavý základ, chvíli nám to zabere. V půlce restování přidáme čerstvou papriku nakrájenou na stejné velké kostky, pokračujeme v restování. Když máme základ hotový, přidáme koření a ještě chvíli restujeme. Základ zalijeme kuřecím vývarem, přivedeme k varu, vložíme opečené kuře a pomalu dusíme doměkka, cca hodinu. Potom vyjmeme kuře, omáčku malinko svaříme, dochutíme solí a pepřem, přidáme zakysanou smetanu a vše i s kořením mixujeme do hladka. Kuře obereme, vložíme do omáčky, máme hotovo.

Špeclé

Vejce vyšleháme s moukou v hladké, pevnější těsto a přes špeclé maker je pasírujeme do vroucí vody, povaříme dvě až tři minuty. Scedíme, zchladíme a přidáme trochu másla, aby nelepily.

Na pánvi rozežhřejeme máslo, špeclé pomalu opékáme do zlatova, přidáme trochu kuřecího vývaru, omáčku s kuřetem, dochutíme. Zdobíme čerstvě nasekanou paprikou, pažitkou a sušenou cibulkou.

Bonus od našich praprababiček

A k tomu si přidejme ještě tři sváteční tipy z kuchyně našich praprababiček. Recepty pocházejí ze slavné knihy Magdaleny Dobromily Rettigové. (Magdaleny Dobromily Rettigové Domácí kuchařka čili: Snadno pochopitelné a prozkoumané poučení, kterak se masité i postní pokrmy všeho druhu nejchutnějším způsobem vaří, pekou a zadělávají, kterak se rozmanitě moučné a ovocné lahůdky, zavařeniny atd. připravují, kterak se tabule nejnovějším způsobem pokrývají...)

Rejžová polívka s parmezánským sýrem

Dej do hrnku ¼ kila (1/2 libry celní) přebrané a několikrát ve vařící vodě vyprané rejže, nalej na ní dobrou hovězí polívku a nech ji do měkka uvařit, dej však pozor, aby zůstala celá. Potom rozstrouhej na misku parmezánský sýr a dej ho na stůl zároveň s polívkou.

Punš (punč)

Nech půl kila cukru s kotlíkem vody v novém kastrolku svařit, a když se táhne, přidej k němu již přichystanou, ze tří citronů a jednoho pomeranče vytlačenou a procezenou šťávu, načež to hned odstav od ohně, aby to nezhořklo, nalej do toho za ustavičného míchání ¾ litru dobrého rumu a uschovej to v láhvi. Že tato,

jako i každá jiná massa, s vařící vodou smíšená, se v punšových skleničkách podává, jest snad každému známo. Tento punš je jednoduchý, ale dobrý, a nepůsobí žádné bolení hlavy.

Zázvorky

Dej na mísu 28 dekagramů tlučeného prosátého cukru, dvě celá vejce a dva žloutky, a míchej to půl hodiny. Potom pomalu přimíchej 1 lžičku tlučeného zázvoru, z půl citronu rozkrájenou kůru a 28 dekagramů pěkenné muky, zamíchej to dobře, rozválej na vále nepřilíš tenké, vypíchej formičkou zázvorky, klad' je na plech voskem potřený a nech je pozvolna péci. Dej však pozor, aby zůstaly zažloutlé jako zázvor.

Bistro

jako gastronomický
fenomén.
Jak je na tom
Olomouc?

bistro

Vystihnout správně, co vlastně znamená slovo bistro, je v dnešní době poněkud nesnadné. Jde o místo, kde se relativně rychle najíte za relativně příznivou cenu. Obvykle menší, obvykle v neformální atmosféře. Tedy původně. Dnes je to ovšem mnohem pestřejší.

Foto archivy zmíněných podniků

Všechno to, co se o bistrech uvádělo, může stále platit, ovšem dnes už existuje spousta výjimek potvrzujících pravidlo. Bistra mohou být úplně levná i šíleně drahá, přičemž řadu z nich byste našli – napříč světem – v michelinském průvodci, v některých dostanete klasický (výborný i špatný) fast food, jinde vymazlené speciality, za nimiž stojí několikahodinová příprava, některá mají dva stoly, jiná padesát. Neformální atmosféra ale nejspíš převládá téměř všude. (Více o nejrůznějších aspektech bister najdete v našem infoboxu.)

Pod názvem bistro dnes naleznete nejen v Česku řadu zahraničních podniků nabízejících lepší i horší varianty krajových kuchyní (japonská, mexická, turecká, čínská, vietnamská, italská aj.), domácí koncepty založené na mase, burgrech, bramborách, vegetariánské kuchyni či směsici všeho dohromady, kavárny s nabídkou jídla, kantýny otevřené veřejnosti i klasické restaurace, které názvem bistro dávají najevo méně formální přístup k zákazníkům.

Řada bister otvírá hned ráno a láká na snídaně, většina nabízí polední menu a mnohá pokračují do večerních hodin, kdy je lepší příležitost vyměnit šálek kávy za sklenku vína.

Rozmach kultury bister samozřejmě nemohl minout ani Olomouc, i když jejich množství zdaleka nedosahuje počtu podniků ve větších městech, jako jsou Ostrava či Brno, o Praze ani nemluvě. Nicméně i olomoucká bistra mají svoje kouzlo, osobitou atmosféru a v mnoha z nich dostanete výborná polední menička nebo sladké i slané dobroty ke kávě. Pojdme si projít některá z nich.

1. BISTRO PAULUS

Na příběhu Romana Pauluse se dá hezky popsat jeden ze současných trendů. Řada výborných šéfkuchařů, kteří se v minulých letech pohybovali v nejvyšší gastronomii, opustila svoje prestižní pozice a vrhla se do provozování méně formálních konceptů, ve kterých mají mno-

hem blíží k lidem. Tak i Roman Paulus skončil ve finediningové michelinské restauraci a založil si v Olomouci bistro, ve kterém vám často i osobně připraví meničkovou specialitu, dá vám ji na podtác nebo přinese rovnou ke stolu. Jednoduchá kuchyně, české i světové speciality, výdej formou kantýny, vlastní cukrářská výroba, snídaně od časného rána.

2. U PTÁKA

Grilované kuře je asi nejuniverzálnější jídlo, kterým neurazíte malé ani velké. A když říká majitel Pepa Krchňák, že jeho kuře je nejlepší v Olomouci, tak na tom něco bude. Chicken bistro uprostřed města nabízí kromě grilovaných kuřat z farmy také výborný vývar a několik dalších pokrmů, jejichž základní surovinou je většinou – kuře. K tomu dobře načepované lokální pivo. Příjemná atmosféra a dobře připravená a chutná jídla.

3. D&G Bistro

Osobitý koncept manželského páru Navrátilových, který se v olomoucké gastronomii pohybuje již řadu let. Před rokem se rozhodli změnit životní filozofii a styl a v rámci této proměny otevřeli na místě klasické restaurace zdravé bistro

a začali vařit úplně jinak a úplně jiná jídla. Můžete ochutnat pokrmy z Asie, Ameriky i domácí klasiku. Šíře výběru není na úkor opravdovosti, chuti ani vzhledu jídla. V nabídce se najdou i vegetariáni, vegani a hosté, kteří nemohou například lepek nebo laktózu. Ve vitríně mají zákusky, pochutiny a farmářské produkty.

4. KONVIKT BISTRO & BAR

Jak název napovídá, podnik najdete na půdě Palackého univerzity, v prostorách uměleckého centra Konvikt. Podobně jako v D&G i kuchařský tým Konviktu vedený Radimem Měsícem kombinuje evropskou s exotickými kuchyněmi, v nabídce má kromě poledního menu pár jídel k snídani a k večeři. Vše, co se dá, nakupuje od místních výrobců a farmářů. Prezentuje se výběrovou kávou a výbornými víny. Studentské bistro na příjemném místě s výhledem na olomoucké parky.

5. ZDRAVÁ PECKA

Tenhle podnik řada Olomoučanů nezná, což je škoda. Sídlí na nenápadném místě u vchodu do plaveckého bazénu a občas je zde hlučno, protože součástí bistra je i dětský koutek. Komu to nevádí, určitě ocení jednoduchou, ale nápaditou kuchyni. I zde kuchař Vítá – se zkušenostmi z Prahy i ze zahraničí – kombinuje řadu exotických kuchyní a směrů. A samozřejmě vaří zdravě. A moc dobře.

6. BISTRO HELEN

Unikátní design, příjemná atmosféra, vitrina plná originálních chlebičků a dezertů z vlastní kuchyně. Můžete sem přijít již na snídani, neotřelé obědové menu nebo večeři s přáteli. Každou neděli je v Helen brunch. Podnik vaří pro vegany a všechny, kterým vadí v potravinách moc tuku, lepek či laktóza. Pod taktovkou jednoho z nejlepších českých kuchařů Tomáše Juřika (La Finestra, La Degustation Boheme Bourgeoise ad.) roste jeden z nejzajímavějších olomouckých gastro projektů. Loni se dostalo Bistro Helen mezi stovku nejlepších restaurací ČR. Najdete ho v nejvyšším patře Galerie Šantovka.

7. CAJK BISTRO

Sídlí na Wolkerově třídě a můžete ho navštívit už od rána, kdy podává snídaně. Tým Cajku postavil menu na pečených bramborách a wrapech, které plní různými dobrotami – například trhaným masem nebo marinovaným lososem. V poledne na vás čeká navíc ještě denní menu, večer pak ke specialitám sklenka vína. Dle sezóny podnik nabízí třeba husí nebo valentýnské menu.

8. ŠPAGE-TÁRNA

Kulturní podnik olomouckých studentů středních i vysokých škol. Rychlé občerstvení, které za relativně levný peníz nabízí italské těstoviny, na které si můžete přidávat ingredience a omáčky dle vlastního výběru – od klasických úprav typu arrabiata, pesto či amatriciana až po sýrové, špenátové nebo s krevetami. K tomu jednu polévku, domácí dezert či dobrou kávu.

9. FISHI SUSHI

Dlouhodobě nejlepší asijské fusion bistro v Olomouci. Můžete ochutnat japonský ramen nebo soba nudle, thajskou polévku tom yum, korejský bibimbap a řadu dalších specialit. Martin Navrátil se svojí ženou provozuje také bistro Coffee Library v budově Zbrojnice a Telegraph cafe ve stejnojmenné galerii. ■

CO JE TO BISTRO?

- Název pochází z Francie. Vyvinul se z nářečního bistraud, původně označením prodavače vína.
- Legenda praví, že termín se ujal v roce 1815, kdy v Paříži pobývali na konci napoleonských válek ruští kozáci a na obsluhu restaurací volali „Býstro, býstro!“, tedy „Rychle, rychle“. Tento původ slova se však nikdy nepodařilo ověřit.
- Původně bistro označovalo kavárnu, která kromě kávy a vína nabízela jednodušší rychlé občerstvení za lepší ceny, než byly v klasických restauracích.
- Bistro je charakteristické tím, že je neformální, má tu k sobě blíž obsluha se zákazníkem i sami zákazníci.
- Většinou sídlí v menším prostoru, provozovatelé bistra jsou často také jeho majiteli, kuchaři i číšníci.

PREMIERE
CINEMAS

Nadělte k Vánocům filmové zážitky

Dárkové poukázky v prodeji v pokladně multiplexu
a online na www.premierecinemas.cz

Premiere Cinemas Šantovka Olomouc

Velkomoravská: největší proměna v novodobé historii Olomouce

Sedmnáct hektarů je docela dost. Například by se na ně vešlo skoro pětadvacet fotbalových hřišť. Nebo 125 olomouckých kostelů svatého Mořice. Sedmnáct hektarů je rozloha plochy bývalého vojenského opravárenského závodu ve Velkomoravské ulici. A ten se změní v novou olomouckou čtvrť. Možná i s vytouženou multifunkční halou pro sport a kulturu...

Ohromná plocha, ohraničená Velkomoravskou ulicí, řekou Moravou a železniční tratí, se nezmění ze dne na den. Vybudování celé nové rozlehlé městské čtvrti se odhaduje na patnáct let! Přinejmenším do konce roku, ale možná až do prvních měsíců roku příštího, budou probíhat demoliční práce. A hlavně se bude usilovně pracovat na koncepční studii území, která by měla navrhnout jeho základní členění a funkce.

Šance vybudovat takovou novou čtvrť kousek od centra města se totiž nenabízí zrovna běžně. „Brownfield takového rozsahu v centru města je dnes málokde, je to spíš vzácnost. Jsem velmi potěšen, že u toho mohu být, má duše geografa jásá,“ komentuje proměnu území Tomáš Krejčí

z Ústavu geoniky Akademie věd ČR. Takto výrazně se totiž takhle rozsáhlé plochy v Olomouci měnily teprve ve 20. století při výstavbě vilových čtvrtí, jako je například Letná, nebo panelových sídlišť v 70. a 80. letech.

Ještě než se ale začne se stavbou, musí zmizet pětadvacet starých objektů bývalých opravárenských závodů. Předpokládá se, že to nakonec bude asi 65 000 m³ odpadu. Kdyby se měla tato stavební suť ze zbouraných budov přesunout pryč, muselo by ji odvézt zhruba 4 tisíce plně naložených nákladních aut. Místo toho se

ale bude využívat přímo zde. „Naším plánem je jak betonovou, tak cihelnou suť na místě drtit a vyrábět tak recyklát, který bude nakonec také využit při dalších stavbách,“ říká projektová manažerka Jana Žimová ze skupiny Redstone. Takový postup odpovídá trendům nakládání s odpady, je šetrný k životnímu prostředí a je konec konců také v souladu se selským rozumem.

Východiskem vznikající koncepční studie je v Olomouci osvědčený urbanistický koncept blokové zástavby. V nové čtvrti bude především bydlení, ale i komerční prostory. Studie teprve ukáže, jak budou řešeny vztahy mezi objekty, jaké ulice a komunikace zde vzniknou, jaká budou veřejná prostranství a zeleň a tak dále.

Skupina Redstone kromě toho zveřejnila myšlenku vybudovat zde multifunkční halu pro sport a kulturu a s návrhem spolupráce na tomto záměru již oslovila město Olomouc. Redstone má v úmyslu halu vyprojektovat, postavit a provozovat, od samospráv požaduje příspěvek na provoz. O tom, zda to tak nakonec dopadne, rozhodnou další jednání. Nyní právníci a ekonomové hledají nejvhodnější model spolupráce soukromého a veřejného sektoru. Jedná se každopádně o natolik významnou investici, že je do jednání zapojeno více subjektů, nejen město Olomouc a Olomoucký kraj.

Po vyčištění areálu zde dočasně vznikne cosi jako greenfield. Stavět by se mělo od druhé poloviny roku 2024. Postupná výstavba potrvá dlouho, tato doba se odhaduje na patnáct let. I tento fakt konec konců svědčí o tom, že se jedná o mimořádnou věc, která má potenciál trvale změnit tvář Olomouce. ■

SPREJEŘI, BEZDOMOVCI A FILMAŘI

O minulosti a současnosti areálu i o plánech nyní vznikl povedený dokument. Film s názvem Velkomoravská – pohled za hranici vytvořili filmaři Marek Pešl a Jakub Plánka ze studia PP Production a najdete ho na youtube. Hovoří v něm například bývalý ředitel vojenského opravárenského závodu Bohumír Navrátil, který v tomto areálu strávil skoro celý profesní život, či mladá žena bez domova, která v jedné z budov pět let žila. „My jsme si na tomhle hřišti užili už dost. Je na čase, aby tady vzniklo něco nového,“ říká na konci dokumentu jeden ze sprejerů, kteří v bývalých vojenských opravárnách léta tvořili svá výtvarná díla.

VOJÁCI MOHLI ODEJÍT UŽ PŘED STO LETY

Vojenská kasárna na tomto místě vznikla v roce 1880. Postupně se měnilo využití areálu od kasáren přes vojenské sklady, cvičiště, vojenskou záložní nemocnici až po opravárenský areál, který se specializoval na tanky a bojová vozidla pěchoty. Po sovětské okupaci se zaměřil i na ženíjní techniku. Statut opravárenského armádního podniku mu zůstal i po roce 1989, vzhledem k zeštíhlení české armády a snížení objemu zakázek však postupně ztrácel na významu a v roce 2010 jej armáda jako nadbytečný prodala. Významným historickým momentem, kdy mohla lokalita dostat šanci zapojit se do městského života, byl rok 1919. „To bylo v době, kdy se slučovala předměstí s centrem a došlo ke vzniku tzv. „Velkého Olomouce“. Tehdy začaly práce a přípravy na plánech pod vedením profesora Ladislava Skřivánka z VŠUP,“ říká urbanista Vilém Švec. Skřivánek navrhoval, aby zde vznikla průmyslová čtvrť s šachovnicovým rostem ulic, náměstím a obytnou zónou. Plán ale zarazily odpovědné úřady v Praze.

Energeticky úsporné bydlení?

Pomohou moderní technologie a šetrnost

Ceny energií za poslední měsíce astronomicky vzrostly. Zatímco v roce 2021 zaplatil malooběratel za zemní plyn zhruba 1 000 korun za megawatthodinu, v roce 2023 je již avizován za stejný objem trojnásobek, a to dokonce i po zastropování ceny státem. K tomu ještě připočtete částku za distribuci. Nárůst provozních nákladů na bydlení

tak vzbuzuje oprávněné obavy, kolik z naší peněženky budeme muset celkově vynaložit na fungování naší domácnosti. Cestou ke snížení nákladů je rozumné využití všech dostupných moderních energetických zdrojů a technologií. Jaké energetické zdroje a metody pomohou k úsporám?

úsporné bydlení

ZAČNĚTE U SEBE DOMA

První kroky vedoucí k energetické úspornosti můžete udělat již tím, že překontrolujete a upravíte využívané zdroje v domácnosti. V prvé řadě se dá za energie ušetřit investováním do energeticky méně náročných spotřebičů, hlavně pak úpravou režimu jejich používání.

Co se týče tepelné energie, je-li dům napojen na Centrální zásobování teplem (tzv. CZT), pak se nabízí udělat dohodu s dodavatelem tepla a spolu s ním upravit režim vytápění (a to i v případě, má-li objekt svůj centrální zdroj). Důležitým faktorem pro nastavení režimu je totiž čas, kdy chcete topit, a kdy naopak nastavíte útlum. Zásadní je vyvarovat se v tomto ohledu chybným krokům. Největším omylem v zimním období je, když rodina odejde z domu a zcela zavře topení v domnění, že ušetří. Na opětovné vytopení chladných místností bude muset domácnost spotřebovat stejné, ne-li větší množství energie, než kdyby její členové topení nezavírali vůbec.

Je třeba rozvrhnout režim vytápění také s ohledem na venkovní teploty a tepelnou setrvačnost domácích prostor tak, aby nedocházelo k výrazným ztrátám tepelné energie, kterou pak musíme opět draze doplatit. Úspory lze také dosáhnout prostřednictvím prostorových termostatů hlídajících teplotu s možností dálkového ovládní lokálního zdroje tepla. Nejlépe uděláte, pokud se rozhodnete pro investici do zateplení objektu včetně výměny oken a osazení radiátorů termostatickými ventily.

Alternativní energetické zdroje

FOTOVOLTAIKA

Fotovoltaické elektrárny jsou možná nejnámějším alternativním zdrojem pro výrobu energií, který je zpravidla umístěn na střechách objektů. Fotovoltaiku lze určitě doporučit jako podpůrnou technologii, která doprovodí silnější zdroje pro výrobu energie. Nechtějte z ní ale udělat autonomní systém. Má totiž své výrazné limity, a to zejména v zimním období, kdy je spotřeba elektrické i tepelné energie nejvyšší. Bylo prokázáno, že v zimním období je reálný výkon fotovoltaiky nedostatečný. Časové využití fotovoltaického zařízení je celoročně v ČR kolem 11 %, v zimě pak kvůli brzké tmě nesvítl slunce téměř vůbec. Na modelových příkladech je prokázáno, že ani výstavba 14 Gigawatt fotovoltaik by zimní deficit výroby elektřiny vůbec nezměnila.

Investice je však rozumná v momentě, kdy fotovoltaikou budete chtít podpořit jiný, výkonnější zdroj. Funguje totiž nejlépe v synergii s dalšími zdroji. V letních měsících, kdy je sluneční svit nejdelší a nejsilnější, může být užitečným zdrojem například pro ohřev vody. Je však nutné zohlednit, aby byly fotovoltaické panely umístěny v dobré poloze směrem na jih.

TEPELNÉ ČERPADLO (VZDUCH–VODA)

To je nejčastější typ tepelného čerpadla, který se řadí k tzv. nízkoteplotním zdrojům dosahujícím teploty vody v topných systémech maximálně kolem 40–45 °C. Účinnost zařízení je však závislá na venkovní teplotě, kdy tzv. topný faktor výrazně klesá při teplotách pod 7 °C. Souběžně s takovým tepelným čerpadlem je proto nutné používat další zdroj, který tepelné čerpadlo nahradí, což je v 95 procentech případů elektrokotel. Při instalaci stovek tisíc tepelných čerpadel pracujících na principu vzduch–voda by šlo o několik terawatthodin elektrické energie navíc, kterou pravděpodobně nebude v budoucnu možné levně nakoupit.

Vyplatit se mohou spíše v moderních rodinných domcích nejlépe s podlahovým vytápěním, kde je tato technologie plánována již v prvopočátcích projektu. Pro starší domy, které mají topné rozvody s klasickými radiátory, není toto zařízení vhodné. Hlavním důvodem je, že v zimním období je teplota topné vody z čerpadla nedostatečná a je zapotřebí přepnout na další zdroj tepla. Tepelné čerpadlo umístěné do nevhodného objektu pak vlastně topí elektřinou. V zimě by tak docházelo k obrovskému nárůstu spotřeby elektřiny. Tepelné čerpadlo tohoto typu je spíše marketingovým tahem, na který jsou nyní vypsaný dotační programy, než skutečně reálným přínosem pro domácnost. Majitelům moderních bytových staveb však mohou při mírné zimě posloužit.

TEPELNÉ ČERPADLO (ZEMĚ–VODA)

Tepelné čerpadlo pracující na principu země voda využívá ke svému provozu geotermální energii. Sofistikovaná technologie vyrábí teplo s využitím hlubinných vrtů. Princip spočívá v tom, že odebírá teplo ze země a předává ho do vytápěného prostoru. Výhodou tohoto typu tepelných čerpadel je, že kromě vytápění v zimním období je možné tuto technologii využít i jako efektivní řešení pro ochlazování objektu v letním období, a to s minimálními náklady oproti klasické klimatizaci. Nadbytečné teplo je z objektu ukládáno zpět do vrtů, čímž dochází k jejich rychlé teplotní regeneraci a zlepšení topného faktoru tepelného čerpadla.

Topný faktor udává poměr mezi topným výkonem tepelného čerpadla a elektrickým příkonem nutným pro jeho pohon. Pokud má tepelné čerpadlo udaný topný faktor 4, pak to znamená, že zaplatíte pouze náklady na jednu čtvrtinu vyrobené tepelné energie a zbývající tři čtvrtiny získáte ze země prakticky zdarma. V tomto případě je vhodným doplňkem i instalace fotovoltaické elektrárny, která pokryje provozní náklady na provoz tepelného čerpadla. Tento typ čerpadla využívá v Olomouci například projekt Šantovka Living, kde bude pro vytápění celého areálu (12 budov) využíváno celkem 10 vrtů. Tento zdroj však není možné užívat paušálně pro všechny bytové kapacity. Limitem technologie je vhodnost jen pro moderní novostavby, které tento typ čerpadla zakomponovaly do svého fungování od samého začátku. Nutné je také zohlednit dobrou polohu bytového projektu. Tepelné čerpadlo země–voda je spíše unikátní technologií moderních rezidenčních projektů, kde developer zvolil jak dobrou lokalitu, tak patřičnou technologii. Nejedná se tedy o plošné řešení současné energetické krize.

AUTOMATICKÝ KOTEL

Kotel by měl být úsporný, automatický s možností nastavení požadované výstupní teploty vody a s dálkovým nastavením topného režimu v čase. Těžko však dnes říci, které palivo bude v budoucnu nejvhodnější.

Dnes jsou na trhu k dispozici moderní kotle na tuhá paliva, jako je uhlí, dřevo, dřevní štěpka či dřevní peletky. Tyto kotle již mohou pracovat zcela automaticky, a to včetně automatického přikládání. Jednou za několik dní se však musí doplnit zásobník paliva a vyčistit topeniště. Jejich účinnost se pohybuje mezi 80 a 90 procenty.

U kondenzačních plynových kotlů, kde se využívá i teplo odchozích spalin, se udává i více jak 100 procent. U plynových kotlů je mnohem jednodušší regulace včetně dálkového ovládání. Další jejich výhodou je bezobslužnost a lepší finanční dostupnost. V současné době jsou však stále oproti zemnímu plynu levnější tuhá fosilní paliva. Bohužel i jejich cena stále stoupá a navíc jsou stále obtížněji dostupná.

Co se týká investice, je však situace obrácená. Zatímco kotel na plyn (s kompletním potřebným příslušenstvím a instalací) se dá pořídit za několik desítek tisíc, moderní automatický kotel na tuhá paliva (se vším patřičným příslušenstvím, instalací, ale často i s nutnou úpravou spalinových cest) vyjde řádově na stovky tisíc korun. Navíc jsou tyto kotle v současné době nedostatkovým zbožím, kdy na ně zákazníci čekají i několik měsíců.

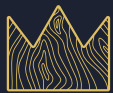
Koupě dobrého kotle je však smysluplnou investicí, která může výrazně ovlivnit ceny energií ve vaší domácnosti. ■

Exkluzivní bydlení v srdci Olomouce

WWW.SANTOVKALIVING.CZ

KRÁLOVSKÁ LOUKA
Bouzov

Pozemky k dispozici k okamžité výstavbě

- 👑 Zalesněná krajina, rozlehlé louky
- 👑 Relaxace od městského ruchu, 30 km od hanácké metropole
- 👑 K rezidenčnímu bydlení či rekreaci
- 👑 Zasiťované pozemky s obslužnou komunikací
- 👑 Možnost získat v ceně pozemku i projekt se stavebním povolením
- 👑 Pozemky od 978 m² do 3371 m²

www.kralovskalouka.cz

Pavla Gottwaldová, DiS.
pavla@metr2reality.cz
+420 725 797 757

Mgr. Zdeněk Vaněčka
z@metr2reality.cz
+420 603 177 711

Developed by

Povídka

Richarda Pogody: Batman

povídka

Místní velice rychle pochopili, že jindy velmi frekventovaná Masarykova třída se stala po zahájení stavby ideálním místem pro parkování. Všude stála auta, která byla navíc zahuštěna stavebními stroji a nezbytnými hygienickými budkami TOI TOI. Zaparkovat u „Rejnoka“ se stalo oblíbenou kratochvílí Olomoučanů, jenže aut bylo dvakrát tolik, co míst.

Jak už to bývá, vybrala si moje paní kosmetické služby pár kroků od „Rejnoka“. Abychom nebránili stavebnímu ruchu, připomínal náš příjezd na místo vojenské manévry: zastavení dvěma koly na chodníku, okamžité otevření dveří, čilé vyskočení mé choti i s kabelkou v ruce, zabouchnutí dveří a můj kvapný odjezd. Stejně tak v opačném gardu. Napřed telefon, že už jde zkrášená paní ze schodů a já musím být během jedné minuty na konkrétním místě, kam se dostanu z boční ulice. Zablíkám, ona vejde do vozovky, hupsne do auta a zapne pásy. Po několikerém opakování jsme dosáhli neuvěřitelného času – plus minus 12 vteřin.

Tak tomu bylo i na konci března, kdy jsem čekal na domluveném místě na daný signál. Leč ouha! Minutu po příjezdu mi žena zavolala, že zkrášlování odhaduje ještě na dvacet minut. Naštěstí byl čas oběda a stavební provoz na chvíli ustal. Seděl jsem v autě a dumal, kde zaparkovat. Můj pohled padl na zábranu, kterou povalil v noci silný vítr s pořádným lijákem. Napadlo mne, že když tu plechovou záležitost postavím do svislé polohy, vznikne místo právě tak na jedno osobní auto. Hned jsem se v duchu pochválil, jaký jsem to Einstein, a vyrazil jsem vpřed mezi čerstvými kalužemi. Zábrana byla rozměrná, navíc se signálními světly a cedulí zákazů vjezdu. Sklonil jsem se a zkusil ji posunout. Hned mi bylo jasné, že na tak velkou váhu nemám fyzickou. Pustil jsem zrezivělou rouru a chtěl se narovnat.

Občas je mi předhazováno, že historiky, které prezentuji od mikrofonu v Českém rozhlase, jsou čirý výmysl a že není daleko od pravdy ten, kdo mne pojmenoval hanáckým baronem Prášilem. Je to těžké vyvracet, občas mne to hněte, ale už jsem si zvykl. Jediné, čím mohu oponovat po vydání mých příhod knižně, je, že vám uvedu některý čerstvý zážitek z poslední doby, na který mám svědky.

Olomoučtí dobře ví, že dopravní tepna mezi hlavním nádražím a historickým centrem byla donedávna více než dva roky zavřená, protože se stavěl nový most. Výtvarné řešení ocelové konstrukce bylo velice originální, takže se rychle vžil název „rejnok“. Navíc se olomoučtí konšelé vytasili s návrhem, aby – poprvé v historii města – byl most pojmenován po některé významné osobnosti. Volba padla na sochaře a kameníka Václava Rendra, umělce, který navrhl a realizoval nejvýznamnější olomouckou stavbu – barokní sloup Nejsvětější Trojice.

V tu chvíli se za mnou ozval hlas: „Milé děti! Podívejte se na toho bělovlasého pána, jak chce udělat na parkovišti pořádek. Zatímco stavbaři všechno nechají jen tak halabala, on ne. Za tu snahu mu právě teď všichni zatleskáme.“ Ohlédl jsem se a uviděl paní učitelku se skupinou dětí. Nedaleká mateřská škola na vycházce. Nechtěl jsem vypadat jako trouba, co nedokáže zvednout obyčejnou zábranu, a sumíroval si během potlesku omluvná slova. Leč přišlo něco, co mi vyrazilo dech. Jeden čtyřletý klučina ukázal na mne a zvolal: „Paní učitelko, to je hrdina, to je BATMAN!“ A děti začaly ihned skandovat: „BAT-MAN, BAT-MAN!“

Podlomila se mi kolena a uvědomil si, do jaké šlamastiky jsem se právě dostal. Když teď odejdu a nechám zábranu ležet v hnědé kaluži, zničím několika capartům jejich ideály o hrdinovi jejich dětství. Neměl jsem na vybranou. Zaklesnul jsem předloktí mezi roury a zabral. Šlo to ztuha. Sil se nedostávalo a zábranu jsem měl jen ve výši pasu. Zkusil jsem dostat rezavé plechy do výše ramen. Nešlo to, zůstal jsem na půli cesty. Funěl jsem jako přetopený sentinel a plíce vypovídaly službu. Pak mne napadlo opřít hlavu o ceduli zákazu vjezdu. Pořádně jsem se rozkročil a naposledy zabral. Zábrana se postavila a signální světa začala blikat. Zvládl jsem bravurní cirkusové číslo, které zaskočilo i paní učitelku. Zíral jsem nevěřícně na červená světýlka a děkoval nebesům, že to vyšlo. Děti zatleskaly a pokračovaly i s paní učitelkou v procházce.

Mé síly byly ovšem na nule. Visel jsem na rourách jako pytel cementu a čekal, až děti zajdou za nejbližší roh. Zatmělo se mi před očima a s chroptěním jsem sjel po rezavém plechu do kaluže, kam jsem se ponořil jako hroch do Zambezi.

V té chvíli mi bylo jedno, co na mou bahenní koupel řekne moje choť. Hřála mě myšlenka, že před těmi caparty jsem obstál se ctí. Kdo ví, zda se mi ještě někdy podaří vyrovnat se komiksovým hrdinům. ■

RICHARD POGODA

*1944 v Olomouci

je herec, zpěvák, pianista, autor jazzových pořadů a muzikálů, skladatel a spoluautor dvou sbírek humorných povídek. V nich s dcerou Sandrou Pogodovou nabízí historiky, které sice působí absurdně, nicméně opravdu se staly. Dnešní povídku napsal přímo pro magazín Šantán.

Richard Pogoda

Příběh mostu: od myšlenky k originální konstrukci

Most Václava Rendra, u něž se odehrává dnešní povídka Richarda Pogody, si sám o sobě zaslouží pozornost. Příběh jeho vzniku se totiž od ostatních olomouckých mostů dost liší.

Jeho stavba trvala 22 měsíců. Začala v září 2020 a skončila v červnu 2022. Zahrnovala výrobu mostní konstrukce, dopravu z Itálie do Olomouce, kompletaci jednotlivých komponentů, technicky složité vysunutí 290tunových kolosů nad řeku, neméně náročné propojení všech inženýrských sítí, položení kolejí a všech vrstev vozovky.

Při prvních úvahách o podobě protipovodňových opatření před více než dvaceti lety navrhoval architekt Antonín Novák most bez pilířů s nosným obloukem nad mostovkou. Tehdy ale šlo jen o ideové úvahy, nikoliv o reálnou projektovou dokumentaci. Jenže když pak podnik Povodí Moravy představil své návrhy na protipovodňová opatření, samotný most vypadal jako kus dálnice. To vzbudilo značný odpor, a městská rada proto trvala na změně podoby mostu.

Poprvé v novodobé historii města tak byl vyzván konkrétní tvůrce, a to rovnou architekt roku 2013 Antonín Novák. Ten pak vytvořil návrh konstrukce se zvlněnými nosnými ocelovými oblouky. Právě jejich zvlnění dávalo stavbě až zdání pohybu připomínajícího „let“ rejnoka vodami oceánu, což se projevilo i v lidové přezdívce mostu. Ony oblouky přitom nejsou okrasou, ale technickým řešením požadavku, aby do koryta řeky nezasahovaly pilíře. Navíc připomínají původní most z 19. století.

V červnu 2022 byl „Rejnok“ dokončen a slavnostně pojmenován po mimořádné osobnosti olomouckého baroka, kameníku a sochaři Václavu Renderovi.

Včely z naší střechy létají až do parku, říká včelař Filip Kubeša

Zatímco většina jeho vrstevníků ve věku 20 let tráví volný čas na diskotékách a po barech, on se stará o včely na střeše obchodního centra. Filip, který se včelaření věnuje více než polovinu svého života, totiž dostal na starosti péči o včelstva v rámci ekologických projektů Galerie Šantovky.

Cílem iniciativy je využít zdejší rozsáhlé venkovní plochy a podpořit rozvoj čím dál více ohrožených opylovačů. Chov pracovitých hmyzích tvorů je sice bezesporu atraktivní zálibou, kterou však nelze realizovat bez dostatku času. Péče o včely je velká starost.

Jak ses ke včelaření dostal?

Ke včelaření mě dovedl můj táta, který si pořídil včely před 11 lety a já mu musel od začátku pomáhat. Bylo proto nemožné, abych nebyl do tohoto řemesla zasvěcen. Hlavním důvodem, proč se ale této činnosti věnuji, je má láska k medu. Je totiž velmi zdravý a zároveň umí zahnat chuť na sladké. Posledních 11 let je nedílnou součástí každé mé snídaně.

Co tě na tom baví a fascinuje?

Včely jsou z mého pohledu jedny z nejvíce fascinujících tvorů živočišné říše. Jsou extrémně systematické a to, jak dovedou stavět, mě fascinuje. No a samozřejmě nejlepší je pak samotný produkt, který svou těžkou prací tvoří. Abych včelímu světu více porozuměl, navštěvoval jsem na střední škole také dobrovolný včelařský kroužek a posléze včelařské praktikum v prvním ročníku na vysoké škole.

Hodně se píše, že včely mizí, čím to podle tebe je?

Říká se, že pokud vyhynou včely, vyhyne člověk. To ale samozřejmě není úplně pravda. Dlouhodobý úbytek se týká celé hmyzí říše, ovšem člověka ohrožuje zejména slábnoucí populace všech opylovačů. Může za to chemie v zemědělství, úbytek přirozených stanovišť a změny ve využívání krajiny. Na mizení včel se však ještě výrazně podílí nárůst nemocí a škůdců.

Včely v obchodním centru jsou nevšední, proč má smysl budovat včeliny na střeše obchodní galerie?

Včely patří mezi hlavní opylovače hmyzí říše a těch je ve městě opravdu málo. Velká, rozsáhlá plocha, která je k dispozici na střeších obchodních center, je pro toto využití ideální. Je zde dostatek prostoru jak pro úly, tak pro potřebné včelařské zázemí. Navíc Galerie Šantovka je velmi dobře pozičně situovaná, neboť lokalita nabízí ideální zdroje pro sběr pylu. Jsem rád, že takovéto ekologicky prospěšné aktivity Šantovka ve městě podporuje.

„Za celou tu dobu, co se včelaření věnuji, mě včela bodla jen třikrát.“

Kam včely létají pro pyl? Je to pro návštěvníky centra bezpečné?

Včely dovedou létat pro pyl až několik kilometrů. Na Šantovce je velká výhoda bezprostřední blízkosti rozsáhlých městských parků a zahrad rodinných domů. Včelám se samozřejmě nepřičí ani obyčejné květinčky v květináčích na balkónech. Umístění včel na střeše galerie je zcela bezpečné. Včela si hledí svého a bodne pouze, pokud se sama cítí ohrožena nebo je ohrožena její kolonie. Jediné nebezpečí by hrozilo, kdyby se návštěvníci pohybovali v bezprostřední blízkosti kolem úlů a škodili jim. Včelstva jsou ale umístěna na ploše, která je veřejnosti nepřístupná.

Kolikrát tebe píchla včela?

Možná vás to překvapí, ale za celou tu dobu, co se včelaření věnuji, mě včela bodla jen třikrát.

Kolik medu bude na Šantovce možno vyprodukovat, až se výroba zaběhne?

Jedno včelstvo je schopné za rok vyprodukovat zhruba 20 až 30 kilo medu. To je ale možné jen v opravdu ideálních podmínkách, které

ovlivňuje především počasí, genetika a nemoci včel. Včelař proto nikdy dopředu neví, kolik medu bude ve finále mít.

Kolik zde máš včelstev?

První sezónu jsme zahájili se třemi včelstvy. Další roky je plánujeme ještě rozšířit.

Jaké máš se včelami na Šantovce plány do budoucna?

Mým úkolem je postarat se o to, aby se včelám dobře dařilo. Budeme ještě doladovat jejich přesné umístění na střeše budovy, kam chceme přidat ještě další dvě včelstva. Už pro ně máme nachystané nástavky ve skladu.

Jsi student pedagogické fakulty a budoucí učitel. Plánuješ nějaké edukativní akce?

V tuto chvíli si nejsem jistý, jestli na to jsem připraven. Pořád je v tomto oboru spousta věcí, které se musím ještě naučit. Nicméně vzhledem k tomu, že veřejnost nemá o včelách prakticky žádné informace, si myslím, že by to možná mohlo stačit (smích). Inspirací by pro mě mohl být i můj skvělý třídní učitel ze střední školy, který byl sám včelařem a vedl ve škole dobrovolný včelařský kroužek. Určitě bych mohl do budoucna vést exkurze, které by zblízka objasňovaly fungování a život včel. Dalším možným řešením, jak získat povědomí o životě včel, by byl například prosklený úl, do něhož by bylo možno nahlížet i z vnitřních prostor galerie. To by se mohlo líbit především malým návštěvníkům. To jsou však zatím jen plány. Nyní je důležité pracovat na tom, aby včely na Šantovce prospívaly. ■

Tramvaje!

Proč měla Olomouc jako první na Moravě elektrickou dráhu?

tramvaje

Vůbec poprvé v historii hromadné dopravy se vydal na trať elektrinou poháněný vůz pouliční dráhy 1. dubna 1899. Stalo se to v Olomouci a byla to velká sláva – nikde jinde na Moravě takovou dráhu neměli. Přitom nechybělo mnoho a olomoucká městská rada by nechala cestující vozit kouřícími parními stroji.

Důvod, proč museli olomoučtí radní řešit podobu hromadné dopravy, byl docela prostý, dnes by ale málokoho napadl. Olomouc totiž byla od 18. století velmi významnou říšskou pevností. Když pak v říjnu 1841 začalo fungovat vlakové spojení z Vídně do Olomouce, vzniklo nádraží kvůli ochrannému pásmu pevnosti

dost daleko od samotného města. A cestující z vlaků museli urazit pořádný kus cesty po nevládném předpolí pevnosti. O čtyři roky později proto radnice zavedla omnibusové spojení centra s nádražím. Po půl století se éra omnibusů nachýlila ke konci a nastal čas pro další krok kupředu – k tramvajové dopravě.

PARNÍ VOZY NAŠTĚSTÍ NE!

V některých městech českých zemí už měli zkušenosti s koněspřezkou, jinde s modernějšími parními vozy. Nejprve tedy v lednu 1892 rozhodla radnice o zřízení pouliční dráhy s parním pohonem. To bylo ale nakonec po dlouhých debatách odmítnuto – zkušenosti z jiných měst ve světě ukazovaly, že pro ulice města jsou hlučné a kouřící parní vozy na rozdíl od železnice nevhodné. Zraky radních se proto obrátily k jiné, ještě modernější novince, k elektrické pouliční dráze.

Město totiž právě v této klíčové době dostalo zajímavou nabídku na výstavbu elektrické dráhy s elektrámou. A to rozhodlo – konšelé byli pro stavbu elektrické dráhy. Koncesi na stavbu a provozování dráhy získalo město od c. a k. ministerstva železnic v srpnu 1898. V následujícím roce, tedy přesně v sobotu 1. dubna 1899, byl zahájen pravidelný provoz na jednokolejné trati s výhybšti na trase a smyčkou u nádražní budovy. Olomouc se stala prvním městem s elektrickou pouliční dráhou na Moravě.

OD NÁDRAŽÍ AŽ K NEMOCNICI

Tramvajová trať o délce 5,3 kilometru vedla od nádraží přes Nádražní třídu (dnes Masarykova) a třídu Františka Josefa (dnes 1. máje) přes Předhradí (dnes náměstí Republiky), Eliščinu třídu (dnes Denisova), Ostružnickou na Horní náměstí, kde se dělila na dvě větve. Jedna pokračovala ulicemi Riegrova a Palackého na třídu Míru, kde byla za křižovatkou s ulicí Na Šibeníku zakončena výhybštím. Druhá větev pokračovala Pavelčákovou, Havlíčkovou a Wolkerovou s ukončením na výhybšti na ulici I. P. Pavlova u Zemské nemocnice. Z Horního náměstí byla vedena vlečná kolej ulicemi Opletalova, Zámečnická a Sokolská do vozovny na Koželužské ulici, kde vznikla i elektrárna.

Tramvajové tratě byly postupně prodloužovány. Neředinská větev dosáhla v roce 1914 ke hřbitovům a v roce 1933 až k letišti! Trasa na Novou Ulici byla prodloužena v roce 1934 dál za zemské ústavy až po kostel Panny Marie Pomocnice a následně prodloužena v roce 1958 k dnešní Hraniční ulici, kde byla trať ukončena vratným trojúhelníkem.

V letech 1950–1952 probíhalo rozsáhlé zdvoukolejňování tramvajových tratí. Na to navázaly zásadní změny provozu v centru města. Tramvaje zmizely v roce 1954 z Horního náměstí a přemístily se na dnešní trasu. O rok později byla prodloužena trať k tržnici, kde končila jednokolejnou smyčkou. V roce 1997 začala tramvaj mezi centrem a hlavním nádražím jezdit také přes třídu Kosmonautů. Rok 2022 přinesl zatím poslední rozšíření olomouckých tramvajových tratí. V říjnu přijela po 1,2 kilometru dlouhém, novém úseku první tramvaj na novou konečnou stanici U Kapličky ve Schweitzerově ulici.

PROČ SE MUSELY TRAMVAJE NA HORNÍM NÁMĚSTÍ VYHÝBAT?

Až do 50. let byly trati v Olomouci jednokolejné a tramvaje jedoucí v protisměru, se vyhýbaly na takzvaných výhybštích, kterých bylo všeho všudy šest.

Na mnoha historických pohlednicích Horního náměstí vidíme dvojici tramvají. Kromě autorského záměru fotografií je to dáno tím, že v místech mezi takzvanou Linií A–B a radnicí bylo jedno ze šesti výhybští. Další takové výhybště bylo na náměstí Republiky, což je rovněž zachyceno na různých dobových snímcích, a u nádraží.

Tramvaj, která přijela na jedno z těchto míst jako první, musela počkat na protijedoucí vůz, až ten vjede na dvoukolejný úsek, a teprve pak pokračovala dál. Jinak by se pak na jednokolejné trase soupravy srazily. Jednoduchý systém to opravdu nebyl; podle zpráv z dobového tisku se zpočátku několikrát tramvaje málem srazily.

Olomoucký obdeník Našinec psal už na jaře 1899: „*Tak minulý týden po desáté hodině večerní vůz ze zastávky u univerzitní knihovny, nevyčkav vozu, který se tam měl křižovati, vjel*

až do třídy Františka Josefa, když tu pojednou objevil se na téže koleji vůz, jedoucí od nádraží. Zvonění tohoto bylo marno; teprve vůz od města jedoucí jel dále. Teprve na zoufalý pokřik řidiče druhého vozu se obrátil a srážce tak bylo zamezeno.“

Tramvaje po celých více než 120 let dodávají Olomouci charakter velkého města. Svědčí o tom i vzpomínka historika Milana Ticháka na zrušení tramvajové dopravy na Horním náměstí. Najdeme ji v knize Olomoucké vycházky: „*Severní, tedy „horní“ část Horního náměstí rozhodně patří k nejproslulejším místům ve středu města... Chodník kolem devíti vznešených domů, připočteme-li k němu ještě pár metrů dlažby kolem výloh Prombergerova knihkupectví, pak deseti domů, byl po desítky let hlavním městským korzem... Tady se zejména o nedělích a svátcích mohl potkat každý s každým, kdo v Olomouci něco znamenal. Že sem všichni trefili, velice usnadnila od roku 1899 městská tramvaj. Na oboustranné zastávce u Herkulovy kašny „na lině“ prakticky začínaly i končily všechny cesty z a do městského centra. Přeložení tramvajových tratí z náměstí (1954) pak nepochybně vedlo k zmenšení významu promenády a možná s přispěním změn životního stylu k jejímu zániku.*“ ■

HORNÍ NÁMĚSTÍ JAKO HLAVNÍ UZEL TRAMVAJOVÝCH TRATÍ

Na Horním náměstí se tramvajová trať rozdělovala, přičemž většina vozů jela Ostružnickou ulicí směrem k nádraží, pokud ale tramvaj mířila do vozovny v dnešní Sokolské ulici, zahнула do Opletalovy ulice. V opačném směru pak přes Horní náměstí mířily tramvaje Riegrovou ulicí do Neředína nebo Pavelčákovou ulicí k Zemské nemocnici na Nové Ulici. Tato klíčová role Horního náměstí skončila v roce 1954.

Darujte krásu, styl, úsměvy a nebojte se neotřelých nápadů

Úsměv na tváři u své partnerky, manželky či maminky můžete vykouzlit i malými radostmi. Správnou dámu totiž nikdy neurazí něco pro krásu, na chuť nebo třeba neokoukaný šperk.

Parfém Prada 3 590 Kč, **Marionnaud**

Diář Filofax, 1 219 Kč, **Papírnictví +**

Noční sérum, 1 190 Kč, **Yves Rocher**

Kožené boty, 2 599 Kč, **Bata**

Kolekce Art Pearl, 1 800 Kč, **Top Time**

Pero Waterman, 4 699 Kč, **Papírnictví +**

Kusmi čaj, 290 Kč, **Potten & Pannen**

Hodinky Calvin Klein, 5 390 Kč, **Klenoty Aurum**

Hodinky Calvin Klein, 5 990 Kč, **Klenoty Aurum**

Před tréninkem PreWorkout N1, 820 Kč, **Nutrend**

Darujte dárek od srdce. Jen tak se nemůžete minout či splést a vykouzlíte vašemu partnerovi či tátovi ten nejkrásnější úsměv. A o tom přece jsou Vánoce.

Čelovka, 919 Kč, **Loap**

Kratásky Champion, 690 Kč, **A3 Sport**

Dárkové balení s elektrickým kartáčkem, 2 679 Kč, **Curaprox**

TIPY NA DÁRKY

Vánoční balení sušenek, 57 Kč, **Manner**

Ponožky, 1 pár 229 Kč, **Fusakle**

Hrnek s přívěskem, 590 Kč, **Starbucks**

Kelímek, 140 Kč, kartáček, 109 Kč, a pasta, 124 Kč, **Curaprox**

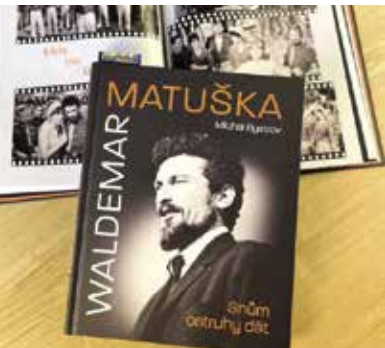

Ledvinka Champion, 690 Kč, **A3 Sport**

Hra Rychlé šípy, 249 Kč, **Albi**

pro babičku a dědečka

Kniha Waldemar Matuška, 699 Kč, **Knihy Dobrovský**

Kabelka, 1 199 Kč, **CCC**

Manžetové knoflíčky, 690 Kč, **Marionnet**

Brýle Fortnite, 2 490 Kč, **Grand Optical**

Hodinky Festina, 8 290 Kč, **Top Time**

Peprmintový čaj, 34,90 Kč, **dm**

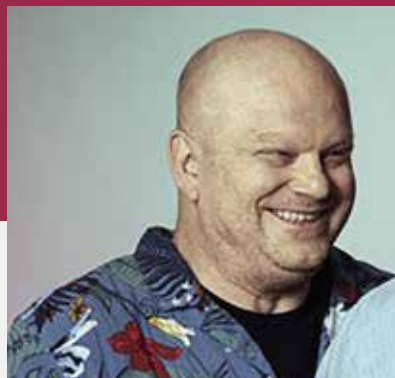

Dárkové balení Trnka, 582 Kč, **Manufaktura**

pro děti a teens

Divadlo
na Šantovce

Divadlo mnoha tváří

divadlonasantovce.cz

PROGRAM

Jan Smigmator

v Olomouci i v newyorské
Carnegie Hall zazpívá
swingOVOU klasiku!

Foto archiv Jana Smigmatora

”

Mladý muž s velkým charismatem, skvělým hlasem, dokonalým vystupováním a hlavně nepříliš obvyklým zaměřením na swing a jazz. To je Jan Smigátor, který v prosinci nabídne Olomouci svůj Vánoční koncert.

V Olomouci se představíte za doprovodu Moravské filharmonie. Zpíváte raději se svým doprovodným kvartetem, nebo s velkým orchestrem?

Každá z variant má něco do sebe a každou z nich miluju. V Olomouci budu mít ale velké štěstí, protože za zády budu mít jak velký smyčcový orchestr, tak svůj jazzový kvartet. U klavíru bude můj dvorní pianista Vladimír Strnad, který řadu písní dokonce aranžoval, na kontrabas zahraje Jan Greifoner, dle mého mínění nejlepší swingový basista u nás, za bicí usedne skvělý Marek Urbánek a s tenor saxofonem s námi do Reduty přijede báječný Jan Kyncl. Mít v kapele ty nejlepší muzikanty je pro zpěváka požehnání.

Vánoční koncert nabídne výhradně sváteční melodie a skladby, nebo je dramaturgie koncertu jiná, pestřejší?

Zazní samozřejmě swingová vánoční klasika v podobě evergreenů, jako jsou Bílé Vánoce, The Christmas Song nebo Santa Claus Is

Coming To Town, ale neodpustíme si ani naše oblíbené bratry Gershwinovy, Henryho Manciniho, Colea Portera a další písně Velkého amerického zpěvníku. Ty jsou pro můj repertoár stěžejní. Velice mě před nějakou dobou potěšila moje americká hudební mentorka, legendární zpěvačka a herečka Marilyn Maye (94), když mě na jednom ze svých koncertů představila publiku jako evropského ambasadora Velkého amerického zpěvníku. To byla pocta! A právě proto se těchto nádherných písní budeme držet i v Olomouci 9. prosince.

Ke swingu jste měl blízko už v době, kdy jste jako kluk vyhrál Zlatý oříšek nebo coby student Pražské konzervatoře pěveckou soutěž Bohemia talent (dříve Mladá píseň Jihlava)? Pokud ano, co na to říkali vaši vrstevníci, kamarádi, spolužáci?

Já měl o svém hudebním směřování jasno už v deseti letech. Od folkloru jsem se přesunul rovnou k jazzu. Příznávám, byl jsem tehdy v očích svých spolužáků na základní škole trochu za exota, ale to jsem vůbec neřešil. Zásadní pro mě byla muzika, která swingovala a o které jsem si myslel, že je ta nejlepší na světě. Ostatně to si myslím doteď.

Na jaře vás čeká koncert ve slavné Carnegie Hall. Vnímáte to jako jeden ze zásadních milníků své profesní dráhy?

Pro někoho to může být absolutní vrchol, ale já to beru jako další odrazový můstek. Carnegie Hall je vůbec ta nejlepší reference, kterou ve svém uměleckém životopise můžete mít. A je lepší ji tam mít už v sedmatřiceti, než v sedmdesáti. Koncert v tomto kulturním svatostánku byl odjakživa mým velkým snem. Ovšem dlouho jsem si myslel, že snem z kategorie nereálných. Což se teď ale změnil. Smlouva je podepsaná, takže ke splnění už zbývá posledních pár krůčků. Přistupuji k tomu odhodlaně, ale zároveň s obrovskou pokorou a úctou. To víte, na stejném pódii přede mnou vystupovaly moje největší vzory. Vstoupit tam teď po nich, to je sakra závazek. Sinatra, Bennett, Ella Fitzgerald, Charles Aznavour, Count Basie, Duke Ellington, ale i Karel Gott. V zákulisí jsou všude jejich fotky, které vám tu výjimečnost neustále připomínají.

Jste zvyklý zpívat ve studiu, v koncertní hale i na pódiu pod širým nebem. Máte nějakou oblíbenou variantu, nebo zvládáte bez problému všechny stejně dobře?

Každé místo je něčím specifické. Každé svým způsobem jedinečné. Miluju intimitu jazzových klubů, když mám publikum na dosah ruky a každému vidím do tváře, když si můžu s lidmi povídat, improvizovat, připít si červeným vínem... To mám asi nejradši. Když jsem ale v červnu letošního roku zpíval v pražské O2 aréně na dvou vyprodaných galakoncitech věnovaných Karlu Gottovi, energie těch patnácti tisíc lidí byla taky hodně zajímavá. Obzvlášť ve chvíli, když jsem začal zpívat Měsíční řeku a hned po prvních tónech celá hala začala tleskat. Jo, to bylo hodně silný. Základem je mít komu zpívat. Ať už v malém klubu, divadle, pod širým nebem, nebo ve sportovní hale. Bez publika a sdílení těch nádherných společných chvílí by to zkrátka nemělo význam.

Mnoho lidí, kteří nevyhledávají swing, vás přesto velmi dobře zná díky vašemu oblíbenému rozhlasovému pořadu. Pracujete na něm víc než deset let, máte na něj pořád dost energie, chuti a inspirace?

Energie ani inspirace zatím nedochází a věřím, že ani nedorazí. Víte, patřím k těm šťastlivcům, pro které je koníček prací a práce tím největším koníčkem. Já jsem do muziky blázen a život bez ní si snad ani nedokážu představit. Pořád něco poslouchám, za muziku utrácím spoustu peněz, a kdykoli slyším něco nového nebo objevím nějakou raritní nahrávku, okamžitě myslím na Klub Evergreen a na to, až to pustím našim posluchačům. Ale je fakt, že to letí neskutečně. Před nedávnem jsme slavili deset let, při té příležitosti natočili krásné duetové album, vystoupili s big bandem a symfoňákem na velkém galakonzertu ve Fóru Karlín a vidíte, letos v září jsme s Dashou odstartovali na vlnách Dvojky už dvanáctou sezónu. Klub Evergreen je pro nás pro oba splněný sen.

Umíte si představit rozhlasovou práci i v jiném pořadu, než je Klub Evergreen?

Vzhledem k tomu, že jsem zpěvák, tak chci hlavně zpívat a věnovat se muzice, vymýšlet nové projekty, natáčet alba, spolupracovat

s nejrůznějšími muzikanty a zpěváky, ale je pravda, že něco jako Noční mikroforum, rozhovory se zajímavými lidmi, to by mě bavilo moc. A vlastně bych i rád pouštěl v noci hudbu, které je v běžném vysílání stále míň a míň. Rád bych sám sobě trochu povolil žánrově opratě. Swingem bych to samozřejmě tu a tam prokládal, ale té muziky, o kterou bych se rád podělil, té je takové množství. Billy Joel, Sting, Neil Diamond, Diana Ross, Dionne Warwick, Barry Manilow, Michael Jackson, Kenny Rogers, Lionel Richie, Barbra Streisand, Johnny Cash, Elvis Presley, Frank Sinatra, Dean Martin, Nina Simone, Gregory Porter, Norah Jones, Melody Gardot, ale taky David Bowie, Bryan Ferry, Peter Gabriel, Joe Cocker... A pokračovat bych mohl dál a dál.

Máte rád organizování velkých společenských akcí? Má na mysli třeba projekt Sinatrolgy z roku 2015...

Ano, dá se říct, že jsem organizační typ. Ale možná jen proto, že jsem pochopil, že když si pořádnou swingovou akci sám nevymyslím a nezorganizuju, že s tím nikdo jiný nepřijde. Zjistil jsem, že jako zpěvák mimo hlavní proud si musím příležitosti vytvářet sám. Například kolem Sinatrolgy vznikla v roce 2015 taková bublina zájmu, že se v Praze pokládalo téměř za společensky nepřipustné na koncert nepřijít. A nejen v Praze. Vyprodáno bylo v Brně, Ostrově, Přerově, Jablonci nad Nisou. Galakonzert v den Sinatrových 100. narozenin dokonce natočila Česká televize, na Silvestra ho pak odvysílala v hlavním vysílacím čase na ČT Art, psaly o nás všechny noviny, vycházely velké články v časopisech... Jo, to se tenkrát opravdu povedlo!

Těšíte se na olomoucký vánoční koncert?

Ne! Vůbec. (smích)

To víte, že se těším. A jak! Těším se na muzikanty z Moravské filharmonie, na olomoucké publikum, na krásný repertoár, na atmosféru blížících se Vánoc, na Svolinského orloj, kdyby byl čas, možná zajedu i na Svatý Kopeček do zoo, chtěl bych taky konečně na večeri k panu Forejtovi... Když to tak vezmu, tak já se mám vlastně pořád na co těšit a to mě na tom životě baví a nikdy za to nepřestanu být vděčný. ■

“

JAN SMIGMATOR

*1986 v Jihlavě

Jazzový a swingový zpěvák, který na dnešní hudební scéně ztělesňuje odkaz swingových legend, jakými byli Frank Sinatra, Sammy Davis jr., Dean Martin, Bobby Darin, Mel Tormé, Karel Hála nebo Tony Bennett, jehož označuje za svůj pěvecký vzor! Hlas, styl a frázování řadí Jana Smigmatora mezi přední interprety jazzu a swingu v Evropě! Jako sólista Orchestru Václava Hybše absolvoval v začátcích své kariéry přes 250 koncertů, intenzivně spolupracoval s Big Bandem Felixe Slováčka, ale nyní nejčastěji vystupuje se svým doprovodným kvartetem, sextetem, nebo vlastním big bandem, s nímž natočil své zatím poslední sólové album Murphyho zákon (Supraphon 2020). Celkem má na kontě pět sólových alb včetně alba vánočního obsahujícího úspěšnou píseň Čtyři svíce. Od roku 2011 je také moderátorem ČRo Dvojka, kde společně se zpěvačkou Dashou pravidelně uvádí svůj autorský hudební pořad Klub Evergreen zaměřený na propagaci Velkého amerického zpěvníku, jazzu, swingu, evergreenů a především pak jeho interpretů. Doma je Jan Smigmator především na tuzemských pódiích, čím dál častěji se ale vydává i do světa. Příští rok v dubnu ho čeká debutový koncert v legendární newyorské Carnegie Hall, kde ho doprovodí členové kapely Tonyho Bennetta.

Šantovka Star(t)s: Místo pro inspiraci, originální dárky i setkávání

Projekt Šantovka Star(t)s se spouštěl na konci ledna 2022 v období, které otráasalo ekonomikou. Přesto se z něj stala oblíbená stálice Galerie Šantovka. Návštěvníci se tu setkávali se zakladateli technologických startupů, obdivovali práci umělců, inspirovali se tvorbou

z mnoha oblastí lidské činnosti, mohli nasát příběhy lidí, kteří po letech praxe opustili zaměstnání, aby pracovali na svých snech. To vše přinese Star(t)s i v příštím roce 2023. Podívejme se na nejúspěšnější Star(t)s poslední doby.

OD GRAFIKY K TRUHLAŘINĚ. PŘÍBĚH IVANY ŽÁKOVÉ ALIAS HOLKY SE DŘEVEM

Můžete v krátkosti popsat svůj příběh?

Po 21 letech práce grafika, designéra a kreativce u mě došlo k „vyhoření“. Práce mě přestala bavit a byla už jen cestou k výdělku. Skončit bylo sice těžké rozhodnutí, ale to nejlepší. Do vínku mi byla dána zručnost i představitivost, v tom problém nebyl. Strach jsem měla jen z nástrojů a ten jsem potřebovala překonat. První rok byl trápení, ale nevzdala jsem to a překonala strachy, bolístky a nezdary. Dnes už jsem na svou práci hrdá. Zvládám vyrobit velké kusy nábytku i originální doplňky a dekorace. Maximálně mě to naplňuje.

Po celou dobu jste hýřila energií. Jak se vám v projektu líbilo?

Projekt mě moc bavil! Mohla jsem se vrátit na začátek a ukázat lidem cestu tvorby, kreativity a odhodlání. Byl to pro mě velký zážitek. Když pracujete celé dny jen sami, je pro vás vzácnost potkat se s lidmi jinak než jen na monitoru a displeji. Překvapilo mě, kolik lidí má opravdový zájem o mou práci a jak reagují na mé výrobky. Neskutečně mě to nakoplo. Od té doby jen zpracovávám další a další nápady, které mě tam ten týden přepadaly.

Ivana Žáková (www.holkasedrevem.cz)

SVĚTOVÝ UNIKÁT MYCELLO Z PŘEROVA

Jak se zrodila myšlenka vytvořit produkt, který nemá ve světě obdoby?

S jarem 2020 a pandemií se vše obrátilo naruby. Původně jsme koupili 3D tiskárnu, abychom pomohli tisknout obličejové štíty pro zdravotníky. Pro nás coby softwarovou firmu nebyl problém sžít se s technologií 3D tisku. Náš Ondřej Kratochvíl je také prvotřídním cellistou, který vyučuje hru na violoncello, hraje v rock-metalové skupině a hra na violoncello patří k jeho životu. Klasický dřevěný nástroj ale byl pro běžné hraní v paneláku moc hlasitý, a tak se rozhodl pro elektrickou variantu. Žádný nástroj na trhu ale nevyhovoval, a tak nakonec vytvořil repliku svého nástroje na 3D tiskárně. Získal cello, které mu přesně padne do ruky a lze na něm cvičit kdykoliv a kdekoliv. Díky velmi pozitivní zpětné vazbě od dalších hudebníků jsme se rozhodli pojmout vývoj nástroje komerčně.

Týdny po vaší účasti ve Star(t)s sem lidé chodili a byli zklamaní, že zde nejste. Jak projekt hodnotíte?

Velmi pozitivně! Celý týden jsme se nezastavili. Chodili za námi cellisté, ostatní muzikanti a také fanoušci 3D tisku. MyCello si zkusili profesionální hráči, amatéři i ti, kteří neměli s hudebními nástroji žádné zkušenosti. Nejmladšímu návštěvníkovi, který si zahrál na naše 1/8 MyCello, byly teprve čtyři roky a už se do nástroje zamíloval a chodil si k nám zahrát pravidelně. Do Šantovky přijeli i fanoušci z Prahy či Liberce, aby si mohli MyCello osobně vyzkoušet.

David Weinfurt (www.mycello.cz)

OD ŠÉFKUCHAŘE K VLASTNÍ TVORBĚ POD ZNAČKOU BRANDWOOD

Davide, jakým způsobem se ze šéfkuchaře stane člověk, který objevil lásku v opracování dřeva starým způsobem bez použití spojovacího materiálu?

Vztah ke dřevu jsem měl už jako dítě. Přesto jsem se vydal na profesní dráhu kuchaře, což mě po letech dovedlo až do Rakouska. Pracoval jsem tam v horách v hotelu. Když ale nebylo počasí na mé oblíbené skialpy, zůstával jsem s majitelem hotelu u něj v truhlářské dílně a učil se práci se dřevem. Své výrobky – svícny, štokrлата, verpánky a stoličky jsem vozil domů a rozdával je s radostí, že se líbí. No a pak přišel covid a já se vrátil nečekaně a velmi rychle

z Rakouska domů. Srovnával jsem se s myšlenkou, že není jisté, kdy se gastronomie vrátí do normálu. Doba karantény mi pak přinesla myšlenku zaměřit se na kuchyňská prkénka, doplňky do kuchyně ze dřeva a jiné výrobky. A tak jsem začal s drobnou výrobou, která se ale rozrostla o další dřevěné výrobky do domácností, kaváren, prodejen a uměleckých atelierů.

Co vám přinesla účast ve Star(t)s?

Vzhledem k množství zakázek jsem osobně byl v showroomu jen dva dny. Po zbytek týdne tam produkty nabízela má žena. Tato zkušenost mi pomohla v rozhodování, zda otevřít vlastní prodejnu. Je to časově náročné. Svoji značku buduji sám, proto zatím pro mě zůstává výhodnější především on-line prostředí. Nicméně kontakt se zákazníky a spokojené reakce lidí rozhodně potěšily, přibýlo i fanoušků na sociálních sítích a nových spokojených zákazníků, kteří mají ode mě kus přírody doma.

David Brada (www.brandwood.webnode.cz)

PŘÍRODNÍ KOSMETIKA LASKALA TVOŘENÁ S LÁSKOU NIKOLOU A DENISOU NA HANĚ

Jak jste se dostaly k výrobě přírodní kosmetiky?

K výrobě kosmetiky jsme se dostaly tak, že jsme byly na kurzu výroby minerálního make-upu. Zde jsme získaly první informace o přírodní kosmetice a tato myšlenka se nám natolik zalíbila, že jsme se začaly zajímat o to, co si na sebe nanášíme a jak to na pokožku působí.

Jak těžké je splnit zákonné podmínky na výrobu kosmetiky?

Splnit zákonné podmínky na výrobu kosmetiky je to nejtěžší, s čím jsme se musely poprat. Splnit veškeré podmínky ke kolaudaci výroby a k certifikaci a uvedení produktů na trh je opravdu velmi náročné a také nákladné.

Nikola Sirotková a Denisa Kébllová
(www.laskala.eu)

ZE SUTI A STŘEPŮ DEKORACE CEMENTUM

Je pravda, že vaše výrobky jsou vyrobeny i ze stavební suti z olomouckého brownfieldu na Velkomoravské, jehož revitalizaci připravuje skupina REDSTONE?

Ano, pro výrobu udržitelných betonových výrobků používáme recyklované kamenivo z olomouckého brownfieldu na Velkomoravské.

Co vám dal projekt Šantovka Star(t)s?

Projekt Star(t)s nám pomohl v propagaci naší společnosti a celkově příběhu, který se skrývá za každým z našich výrobků. Pro nás to byla velice zajímavá zkušenost, díky níž jsme získali důležitou zpětnou vazbu, která nám pomohla v identifikaci cílové skupiny zákazníků.

Ondřej Koc (www.cementum.cz)

RICHARD MORÁVEK: DO STAR(T)S SE CHODÍM DÍVAT PRAVIDELNĚ

Máte za sebou velké komerční projekty typu Galerie Šantovka, Envelopa Office Center, chystáte revitalizaci velkých brownfieldů v Olomouci i v Pardubicích a mnoho dalších záměrů. Podporujete však i princip společenské odpovědnosti firem a nyní i rozvoj startupů v rámci projektu Šantovka Star(t)s. Kdy přišel první podnět pro realizaci tohoto projektu?

Dlouhá léta sleduji mezinárodní i českou startupovou scénu, líbí se mi lidská podnikavost, nápady a kreativita. V podnikání věřím na synergie, je dobré přát úspěch i ostatním, protože je základem prosperity všech. Neměli bychom zapomínat na komunitu, v níž působíme. Proto, když kolegyně Eva Sovová přišla s nápadem vyčlenit jednu jednotku v Šantovce pro tento účel, dlouho jsem neváhal. Česká ekonomika potřebuje nové dynamické firmy a živnostníky, nové české značky.

Chodíte do Star(t)s pravidelně, nebo je váš harmonogram natolik nabitý, že to není možné?

I přes vytíženost si pořád udržuji zvyk pravidelně Galerii Šantovka projít a anonymně zkon-

trolovat, že všechno funguje včetně nových obchodů a akcí, které zpestřují činnost centra. Takže i dění ve Star(t)s průběžně sleduji, i když jsem určitě nezládl vidět všechny zajímavé účastníky.

Který z projektů v Šantovka Star(t)s vás oslovil či zaujal a jak vidíte budoucnost podpory startupů v Šantovce?

Mám rád technické inovace, zaujalo mě třeba MyCello, unikátní violoncello vytištěné na 3D tiskárně, nebo Pealock, chytrý zámek na sportovní vybavení propojený s mobilem. Líbilo se mi nápadité sportovní oblečení PURA VIDA, nedávno jsem dokonce v Šantovka Star(t)s nakoupil vánoční dárky, logicky nemohu prozradit, o co šlo. V projektu chceme pokračovat, určité je spousta zajímavých nových „stars“, kteří ještě u nás nebyli, nové firmy a záměry se naštěstí rodí stále. V připravované druhé etapě Galerie Šantovka chceme dát kromě atraktivních světových značek prostor i lokálním firmám a výrobcům, třeba nakonec někdo z účastníků Šantovka Star(t)s u nás zakotví natrvalo.

Richard Morávek (spolumajitel Šantovky)

ŠANTOVKA
STAR(T)S

STAR(T)S MARKET

19.–20. listopadu 2022

9.00 - 19.00 hod.

v Šantovce

santovkastarts.cz

Olomoucký hasič

je mezi světovou baseballovou

baseball elitou!

Foto archiv M. Schneidera

Nejlépe se soustředí pod tlakem. Když jde do složitějšího zásahu nebo když stojí proti soupeři, pomáhá mu léty vypilovaná psychika. Bohaté zkušenosti z vrcholového sportu využívá olomoucký hasič Martin Schneider i v práci.

Z profesního prostředí si pak na baseballové hřiště přináší důvěru v tým a zodpovědnost za všechny, kteří jej tvoří. Dlouholetá opora reprezentace a jedenáctinásobný mistr republiky v baseballu nyní s českým týmem zaznamenal obrovský úspěch. Na jaře si zahrají na turnaji World Baseball Classic s nejlepšími mužstvy světa, kde hráči inkasují v profi ligách miliony dolarů ročně.

Martin i ostatní čeští hráči mají naopak civilní povolání a trénují mezi směňami ve volném čase. Skloubit povolání hasiče a vrcholový sport? „Organizačně je to náročné, ale stojí to za to. Oba ty světy mám rád a dlouhodobě z nich čerpám. Nejlépe funguju pod tlakem, což se mi hodí jak v práci, tak i ve hře. Podávám pak nejlepší výkony, soustředím se,“ popisuje šestatřicetiletý Martin.

Klíčová je dle něj v obou jeho rolích psychická odolnost. Díky baseballu ji piloval už od dětství. Nejraději má situace, kdy jde na hřišti o všechno. „Když je hra vypjatá a zodpovědnost je v tu chvíli na mně. To se tak nějak přirozeně snažím nejvíce. Při zásahu je psychika samozřejmě také důležitá. Když jsem začínal u sboru, několikrát jsme hasili v uzavřených prostorách, všude kouř, že nevidíš ani na krok. Nevíš, co kde je, co se tam děje. To se mi kolikrát rozbušilo srdce. Ale pomáhal mi právě ten drill z baseballu. Rozdýchal jsem to, uklidnil se, začal se soustředit. Postupně jsem získal větší jistotu,“ popisuje začátky u hasičů Martin s tím, že nejvíce jeho psychickou odolnost nyní zkoušejí mladí hráči, které v Olomouci trénuje. „To je teprve trénink trpělivosti a sebeovládání,“ podotýká se smíchem.

Podobně jako baseball je i práce u sboru především o týmu a jeho chemii, porozumění mezi členy, humoru, nasazení a fyzické dřině. „Věřím ve své schopnosti, ale zároveň vím, že mám za sebou spolehlivý a profesionální tým. Kdyby se něco pokazilo u zásahu, tak mi kolegové pomohou, zachrání mi život. V baseballu sice nejde o život, je to hra, ale podobně se cítím

i mezi spoluhráči. Jsem rád součástí týmu,“ říká úspěšný sportovec, který nyní zazářil v duelu se Španělskem. I díky jeho výkonu se reprezentaci podařil brilantní průlom. Poprvé se probjovala mezi dvacet nejlepších mužstev světa a zahraje si na turnaji World Baseball Classic. „Budeme hrát na obrovských stadionech před desítkami tisíc fanoušků a se světovými hvězdami. Nejedeme tam na výlet, chceme ukázat, že s každým se dá vyhrát. To bude teprve tlak a psychická zátěž. Ale těším se na to,“ vysvětluje Martin.

Příběh našich baseballistů zatím pokračuje jako z učebnice Jak napsat hollywoodský trhák snadno a rychle. Amatérští sportovci z malé evropské země porazili profesionální baseballisty, kteří za své kontrakty inkasují desítky milionů dolarů ročně a ve své kariéře se věnují pouze tréninkům a zápasům. „Pořád říkám, že jsou to lidi z masa a kostí jako my. Zájem ze strany médií byl velký, tak uvidíme, jestli to baseballu jako sportu do budoucna něco přinese. Já doufám, že ano. Věřím, že jsme ukázali, že i když každý chodíme do práce, tak basebal hrajeme na úrovni srovnatelné s evropskou a teď vlastně i se světovou špičkou,“ konstatuje hasič. ■

Lázně pro tělo

Doslova rovnou z tepla jsme se museli aklimatizovat na sychravé dny a mlhavá rána. To není nic příjemného nejen pro tělo, ale především pro pleť. Proto je potřeba mírně upravit každodenní rutinu. Pár svých tipů k péči o pleť, tělo i vlasy vám představuje naše ambasadorka Nikol Švantnerová.

Jelikož se ochladilo, je to znát i na naší pleť, proto je třeba jí dodat trochu výživy. **Můj tip je relaxační vyživující maska na obličej – MARIONNAUD.**

Nejen naše pleť potřebuje vyživit, ale pořádnou péči je nutné věnovat celému tělu. Není nad to si po celém dni lehnout do vany a dopřát relax našemu tělu **s pěnou do koupele DOUGLAS.**

Já celoročně nedám dopustit na hydrataci pokožky. Miluji tělová másla a krémy a v zimě to dopřeji tělu obzvlášť. No a když ještě navíc dokonale voní, to je bonus navíc. **Můj tip je RITUALS.**

Mnozí v těchto dnech trpíme na popraskané rty a k tomu mám pro vás další dobrý tip – **peeling na rty RITUALS.**

Když už jsme v rubrice beauty, přidám sem pro vás pár mých MUST HAVE kousků na každý den. Parfém Yves Saint Laurent Libre, Make up Armani Luminous silk, řasenka Yves Saint Laurent a balzám na rty Dior Addict lip glow.

Kvalitní denní krém je základ, tudíž byste na něj neměli zapomínat a pravidelně používat. Každá pleť vyžaduje jinou péči a měli bychom tomu věnovat pozornost. **Malý tip ode mě na krémy pro každého – MANUFAKTURA.**

tipy Nikol

Nezapomínejte na starostlivost o vaše vlasy, ať už si péči dopřejete doma, nebo v rukou profesionálů, vždy je dobré si nechat poradit, co přesně vaše vlasy momentálně potřebují. **Péče a produkty, na které už několik let nedám dopustit, jsou Kérastase kadeřnictví KLIER.**

Všichni víme, že základ všeho je o sebe pečovat hlavně zevnitř a těmi správnými vitamíny rozhodně nic nezkažíme. **Vyzkoušejte Dr. Max Collagen drink.**

I muži mají rádi Vánoce...

Za mě jeden z NEJ NEJ tipů pod stromeček pro všechny muže, který se pravidelně opakuje i u mě, to je **pánská sada RITUALS!**

Jak nejlépe projevit zájem nebo čím obdarovat muže? Tipů může být mnoho a my dali prostor Nikol Švantnerové, která několik inspirací našla právě v Galerii Šantovka.

Známe to všichni; nejděčnější dárek je vždy parfém, tudíž zde ode mne máte dva tipy na ty mé NEJ, po kterých pokaždé sáhnu, tedy **parfémy DOUGLAS.**

Všichni víme, co muži potřebují nejvíce a co vždy rozhodně využijí. **Skvělé trenýrky INTIMMO.**

Taková ta klasika ponožky pod stromeček podle mě nemůže chybět a co teprve pořídit nějaké opravdu vtipné a originální. **Mám ráda značku FUSAKLE.**

Svému tatínkovi třeba pod stromeček ráda dávám kvalitní nadčasový svetr. **Vyzkoušejte GANT.**

S dárky pro strejdy či dědečky občas tápeme. **Za mě je jistota ALBI a nějaký hezký originální dárek.**

Že jsou šperky pouze pro ženy? Věřím, že pěkným koženým náramkem nebo hodinkami rozhodně ohromíte každého muže. **Nechte si je představit v klenotech AURUM.**

Nejčastější předsevzetí všech asi všichni známe. Cvičení. Tak zkusme k tomu naše drahé polovičky třeba trochu více namotivovat hezkým sportovním oblečením. **Stoprocentně si vyberete v prodejně INTERSPORT.**

Já čím dál více oceňuji spíše zážitky než hmotné dárky a navíc tím tak trochu můžete obdarovat i samy sebe. **Podívejte se, co nabízí EXIM TOURS.**

Co si budeme povídat, někdy je to s chlapý opravdu náročné... Pokud se tedy bojíme, že se netrefíme do vkusu či velikosti, ideální volbou je poukázka do vámi vybrané prodejny, ať už na oblečení, obuv, elektroniku, nebo kosmetiku.

Domácnost a doplňky

H&M Home
INDECOR
maxidesign.
ORION
PEPCO
Potten & Pannen – Staněk
SCANquilt
Tescoma prodejní centrum

Drogerie a parfumerie

dm drogerie markt
Douglas
FAnn parfumerie
Marionnaud
Rituals
Teta drogerie

Elektro, multimedia a komunikace

DATART
F–mobil
iLoveServis
iStores Apple Premium Reseller
Mobil Pohotovost
O2 Czech Republic, a.s.
Smarty.cz
T-Mobile
Vodafone
Značková prodejna ETA

Gastronomie

Bageterie Boulevard
Bistro HELEN
Black Coffee
BubbleMania
Burger King
Červené jablko
Chocolate Shop
Coffeeshop Company
DÉSI
Fruitissimo
KFC
LOBSTER Family Restaurant
Mango
Manner
McDonald's Šantovka
MEX-DAN restaurant
Opera Caffè
Restaurace SUBWAY®
Starbucks
Tenmany running sushi
UGO FRESHBAR

Hračky, knihy a dárky

Albi
Bambule
KNIHY DOBROVSKÝ
Pompo

Klenoty, hodinky a doplňky

APART
AULLO GOLD
Bijou Brigitte
Klenotnictví JOLLEO
Klenoty Aurum
PANDORA
TOP TIME

Móda a módní doplňky

Adam
Blažek
BRUNO FASHION
Bushman
C&A
Calzedonia
CiAO di MaxTara
CLAIRE'S
CROPP
CROSS JEANS
Desigual
draps
Fantazim collection
FERATT
Flamingo fashion
GANT
GAS
GATE
GLAM fashion
Go Fashion
H&M
HOUSE
Intimissimi
INTIMMO – spodní prádlo
KARA
Lee Cooper
LINDEX
Liu-Jo
LUGGI MEN'S
Marionet
Marks & Spencer
meatfly
MOHITO
Molo
NEW YORKER
ORSAY
OZETA

PFB Concept Store
PRESS
REPLAY & ARMANI JEANS
RESERVED
Retro Jeans
RV FASHION
SiNSAY
TAKKO
TALLY WEIJL
Terranova
TIMEOUT
Tommy Hilfiger
Triumph

Obuv a kožené zboží

Baťa
CCC
DaMa handbags & accessories
DEICHMANN
Dr. kubba – zdravá obuv
ECCO
HUMANIC
LARA BAGS
Office Shoes
Tamaris

Potravin, delikatesy a speciality

Albert hypermarket
Lavender – zdravá výživa
a přírodní kosmetika
Oxalis čaj a káva
Sýrárna Boutique Gurmán
Tchibo
Veselá veverka
Vinotéka Svět vína

Služby

Air Bank
Blue Style
Čedok
Česká pošta
Česká spořitelna
Cestovní skupina FISCHER
CEWE FOTOLAB
CK Victoria
EKO ČISTÍRNA by Softwash
Equa bank
EXIM tours
INTERSPORT – servis
Kadeřnictví KLIER
Komerční banka
mBank
MONETA Money Bank

Raiffeisenbank
Ruční mytí aut Šantovka
Směnárna Tourist centrum
The Original Walk-In Barber

Specializované prodejny

Art Studio
DON PEALO
Erotic City
Florcentrum Foltýnová
FORTUNA
Fusakle
GECO TABÁK-TISK
Papírnictví +
Pet Center
SAZKA
Šantovka Living
Šantovka Star(t)s
Trařika IQOS

Sport a volný čas

A3 SPORT / SPORTVISION
ALPINE PRO
Columbia Sportswear
HANNAH
HZH Sport
INTERSPORT
LOAP
NORDBLANC
NUTREND store
Relax
TEMPISH sport

Zábava

5D cinema MAXIM
Bambule – dětský koutek
Bowland bowling center
Divadlo na Šantovce
KAJOT INTACTO
PREMIERE CINEMAS

Zdraví a krása

CURAPROX
eiffel optic
FAnn beauty centrum
fielmann
Glamour Art
GrandOptical
Lékárna Dr.Max
Manufaktura
NaniNails
PROFIMED
Yves Rocher

Firemní a vánoční večírky v Lobsteru

- pronájem salonků i celé restaurace (od 20 až 300 lidí)
- poctivě čepovaný Pilsner Urquell a bohatá nabídka vín a míchaných drinků
- kvalitní italská a středomořská kuchyně, cooking show, živá hudba nebo DJ
- možnost využít i BOWLAND Bowling center s 18 profi drahami

www.lobster-restaurant.cz | +420 730 892 286 | lobster@lobster-restaurant.cz

bistro HELEN

NETRADIČNÍ TEAMBUILDINGOVÉ VEČÍRKY

- salonek Helen Soul se stěnou s živou zelení pro 10 až 30 osob
- večírek na míru, teambuilding, škola vaření, praktický workshop
- kuchyně s originálními recepty, založená na sezonních surovinách
- cooking show, zázemí pro prezentace a další služby

www.helen.cz | +420 728 855 200 | bistro@helen.cz

Firemní akce nebo vánoční večírek?

Svěřte se do péče Paulus Catering!

Paulus
CATERING

paulus-catering.cz

Věrnostní program je zpět!

Zapojte se do nového
věrnostního programu
Galerie Šantovka a získajte
zajímavé produkty se
slevou až 65 %!

**Tak nakupujte, sbírejte věrnostní
body, nalepte je do věrnostní
karty a přijďte si pro své
odměny za věrnost.**

Kompletní přehled produktů najdete na:

[santovka.cz](https://www.santovka.cz)